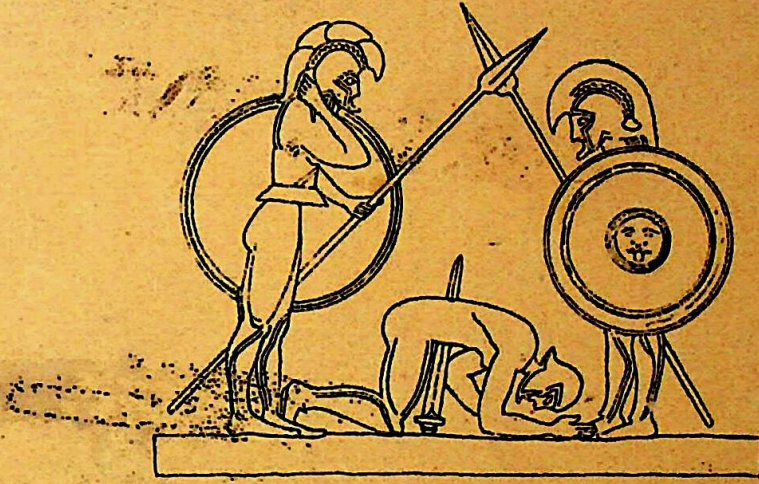

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನಾ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು

೧೯೪೨

ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.

ಜಿ. ೨೩. ಎ.

ಮಹಾಕವಿ ಕಾರ್ತಿಕ

ಪ್ರಭುಗಳು

— ೨೪ - ೨ - ೪೫.

ಸಾಫೋಕ್ಲೀಸ್ ಮಹಾ ಕವಿ

ಅ ಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

“ಶ್ರೀ”

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು

೧೯೪೨

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

೧೯೨೯

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

೧೯೪೨

ALL RIGHTS RESERVED

ಮೊದಲನೆಯ ಎಂಟು ಪುಟ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಅರಳಿವೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಬಿ. ಬಿ. ಡಿ. ಸರ್ವರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು

ನಾಟಕದ ಸಾರಾಂಶ

೧

ರಾತ್ರಿ ಪಾಂಡವರ ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಮಾಡಿದವನು ಯಾರೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತಿನಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಗೂಡಾರದ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು. ಅಲ್ಲಿ ರುದ್ರನು ಅವನಿಗೆ—ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಕೌರವನ ದುರ್ಮರಣದಿಂದ ಕ್ರೂರನಾಗಿ, ಪಾಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಾನು ಕೊಡದಿರಲು ತನ್ನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಪಾಂಡವರ ಪಾಳೆಯವನ್ನು ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು, ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಉನ್ನತನಾಗಿ ಪಶುಗಳು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕೊಂದು, ಸೆರೆಗಳೆಂದು ಕೆಲವು ಪಶುಗಳನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಒಂದು ಕುರಿಯನ್ನೂ ಗೂಡಾರಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವನು. ಕೃಷ್ಣನು ಬೇಡಬೇಡವೆಂದರೂ ರುದ್ರನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡುವನು. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ತಾನು ಭೀಮಾರ್ಜುನರನ್ನು ಕೊಂದುದನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣನಾದ ತಂತ್ರಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಇನ್ನೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವನು. ಕೃಷ್ಣನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗುವನು. ರುದ್ರನು—ಎಷ್ಟೇ ಪೌರುಷವಿರಲಿ, ಐಶ್ವರ್ಯವಿರಲಿ, ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದವನು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಮದಿಸಿ, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ, ದೇವತೆಗಳು ಅಂತಹವನನ್ನು ಮುರಿಯುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವನು.

೨

ಮೇಳದವರು ಘೋರಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೆಂದು ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆ ಕೂಗುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವರು. ನಿಜವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೈವದ ಮೋಸವಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬುದ್ಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಈ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಾರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಭಾರ್ಗವಿ ಒಂದು ಮೇಳದವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿಸುವಳು; ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಭ್ರಮೆ ಹೋಗಿ ಬುದ್ಧಿ ತಿರುಗಿ, ಬಹು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು, ಏನೋ ಕೆಟ್ಟ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವನೆಂದೂ, ಕೆಳೆಯರಾದ ಮೇಳದವರು ಅವನನ್ನು ಸಂತೈಸಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಳು.

೪

೩

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ತಾನು ಕೊಂದ ಪಶುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ, ಇಂಥ ದುಷ್ಟತ್ವ ವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನನಗೆ ಮರಣವೇ ಸರಿ, ನಾನಿನ್ನು ಮಾನದಿಂದ ಬದುಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಬಗೆದು, ತಾನು ಕೌರವನ ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ದೈವವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಸಿತೆಂತಲೂ, ತನ್ನ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸತ್ತು ನೀಗ ಬೇಕೆಂತಲೂ ಭಾರ್ಗವಿಗೂ ಮೇಳದವರಿಗೂ ಹೇಳುವನು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟ ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಹಂಗು ಹರಿದುಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಸುಖವನ್ನೇ ಅರಿಯದ ತನ್ನ ಬಾಳನ್ನೂ, ತನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ, ನೆಲಸಿದ ನಾಡಾದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು, ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರುದ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿ, ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಏಕಲವ್ಯನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಕ್ಷಕನಾಗುವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.

೪

ಮೇಳದವರು ಬನವಾಸಿಯ ಸುಖವನ್ನೂ, ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಡನ್ನೂ, ಭಾರ್ಗವಿಯ ದುಃಖವನ್ನೂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮವನ್ನೂ ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಶೋಕಿಸುವರು.

೫

ಇವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ವಕ್ರೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ತಾನು ಭಾರ್ಗವಿಯ ಗೋಳಿಗೆ ಮರುಗಿದನೆಂದೂ, ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎದಿರು ಬೀಳುವುದು ಮೂರ್ಖತನವೆಂದು ತನಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತೆಂದೂ, ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಳೆದು ರುದ್ರನ ಕೋಪವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವನೆಂದೂ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಮಿತ್ರರು ತನ್ನ ಸಂಕಟವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳುವರೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋಗುವನು.

೬

ಮೇಳದವರು ನಂಬಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ರುದ್ರನ ಕಡಿ ತಿರುಗಿದನೆಂದೂ, ಬದುಕಿಕೊಂಡ ನೆಂದೂ ಅನಂದಪಟ್ಟು, ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನಾಟ್ಯವಾಡುವರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೂತನು ಓಡಿಬಂದು ಏಕಲವ್ಯನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಹಿಂದಿರುಗಿದನೆಂದೂ, ಒಡನೆ

ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲವೂ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಆಪ್ತಮಿತ್ರನೆಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ಅದರಿ ಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಏಕಲವ್ಯನಿಗೆ—ಈ ಒಂದು ದಿನಸ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಮೇಲೆ ರುದ್ರನ ಆಗ್ರಹವಿರುವುದು ; ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡದೆ ಒಳಗೆ ತಡೆದಿರಿ, ಶಾಂತಿಮಾಡಿ ರುದ್ರನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದನೆಂದೂ ತಿಳಿಸುವನು. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಆಗಲೇ ಹೊರಟುಹೋದನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಆತಂಕಪಟ್ಟು ಮೇಳದವರೂ ಭಾರ್ಗವಿಯೂ ಅವನನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು.

೭

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಶಪಿಸಿ ಖಡ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವನು. ಭಾರ್ಗವಿಯೂ ಮೇಳದವರೂ ಕಂಡು ದುಃಖಿಸುವರು. ಪಾಂಡವರೂ ಕೃಷ್ಣನೂ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗರ್ವಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ; ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನು ಅವರು ಜಯಿಸಲಿಲ್ಲ ; ದೈವವು ಮುರಿಯಿತು ಎಂದು ಭಾರ್ಗವಿ ಹೇಳುವಳು. ಏಕಲವ್ಯನೂ ಬಂದು ಸೇರಿ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಗುಣಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಯಾವ ಮುಖವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನೊಳಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಖೇದಪಟ್ಟು ಪ್ರೇತ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವನು. ಆಗ ಭೀಮನು, ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ರಾತ್ರಿ ಕೊಂದನೆಂದು, ರೋಷಾವೇಶದಿಂದ ಬಂದು ತನ್ನ ಶತ್ರು ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಶವವನ್ನು ನಾಯಿನರಿಗಳಿಗೆ ಎಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಕೂಡದು ಎಂದು ತಡೆಯುವನು. ಏಕಲವ್ಯನಿಗೂ ಭೀಮನಿಗೂ ಮಾತು ನಡೆದು, ಯುದ್ಧವಾಗುವುದು.

೮

ಮೇಳದವರು ಯುದ್ಧವೆಂಬುದನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೋ ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತ, ಶಾಂತಿಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ, ಭಾರತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾದ ದ್ರೌಪದಿ ಯಾವ ಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಳೋ ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಜರೆಯುತ್ತ, ಭೀಮ ಏಕಲವ್ಯ ರಿಗೆ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. °

೯

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಬಂದು ಭೀಮನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವನು. ವೀರರು ವೀರರಿಗೆ—ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ತಮೇಲೆ—ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗಿ ಬರುವುದು ಮನುಷ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ದೈವಶಾಸನಕ್ಕೂ

ವಿರುದ್ಧವೆಂತಲೂ, ಹೆಂಗಸಿನ ದುಃಖಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ಸರವನ್ನು ಬೆಳಸಬಾರದೆಂತಲೂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾ
ಮನು ಮಹಾವೀರನು, ಪೂಜ್ಯನು ಎಂತಲೂ ಹೇಳುವನು. ತನ್ನ ದೇವರು ರುದ್ರನೇ
ಕೈಬಿಟ್ಟವನಲ್ಲಿ ನಿನಗೇಕೆ ಇಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದು ಭೀಮನು ಅಕ್ಷೇಪಿಸಲು,—ರುದ್ರ
ಹೃದಯವನ್ನು ನಾವೇನು ಬಲ್ಲೆವು, ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ಕಳೆದು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ಸೆಳೆದು
ಕೊಂಡನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಸು; ನನಗೆ
ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭೀಮನು ಹೊರಟುಹೋಗುವನು. ಕೃಷ್ಣನು
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಮಗನನ್ನು ಹರಸುವನು.

೧೦

ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ,
ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಹೋರಿ ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು
ಕಟ್ಟಿ, ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಏಕಲವ್ಯನೂ ಮೇಳದವರೂ ಹರಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಭರತನಾಕೃ

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎಂಬ ರುದ್ರ ನಾಟಕಂ

[ಗ್ರೀಕ್ ಮಹಾಕವಿ ಸಾಫೋಕ್ಲೀಸಿನ “ಏಜಾಕ್ಸ್” ಎಂಬ ರುದ್ರ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಮಹಾಭಾರತದ ಸೌಪ್ತಿಕಪರ್ವದ ಕಥೆಯನ್ನು ಅದರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನ ತಾಯಿ ಭಾರ್ಗವಿ ಪರಶುರಾಮನ ತಂಗಿಯೆಂದೂ, ದ್ರೋಣಾಶ್ವತ್ಥಾಮರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಬನವಾಸಿ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಕೌರವನಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದರೆಂದೂ, ಇದೇ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಏಕಲವ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಬೇಡರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಿದನೆಂದೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಬೇಡರೇ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೇಳದವರು.

—ಶ್ರೀ]

ಪಾತ್ರಂಗಳ್

ರುದ್ರನ್

ಕೃಷ್ಣನ್

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಭಾರ್ಗವಿ

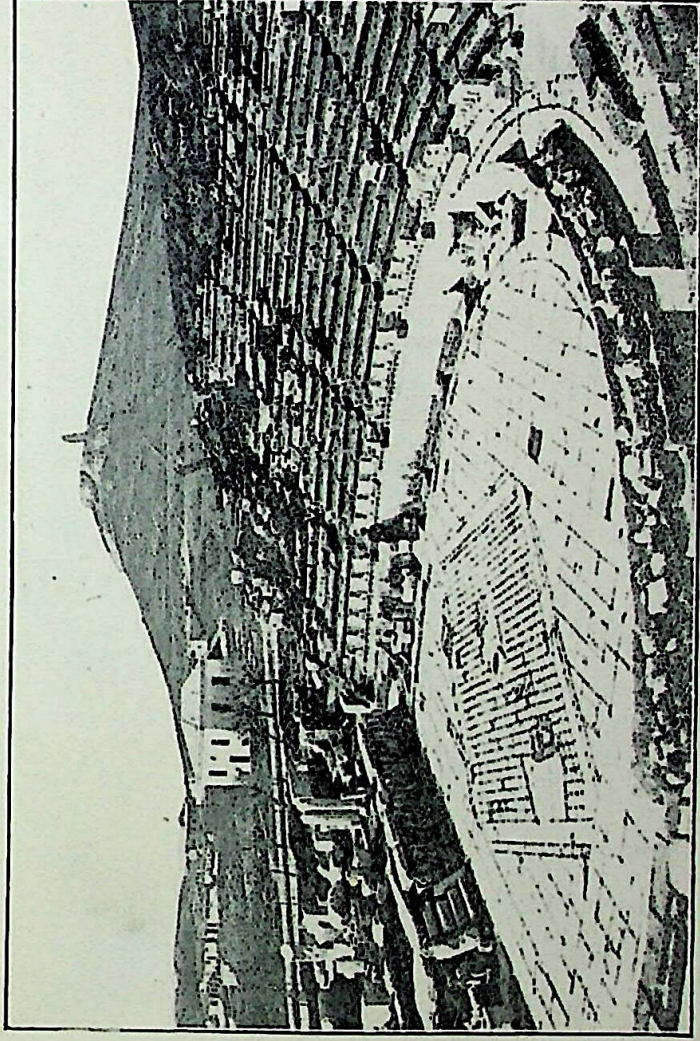
ರುದ್ರಶಕ್ತಿ

ದೂತನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಭೀಮನ್

ಕನ್ನಡದ ಬೇಡರ ಮೇಳಂ

ಪುರಾತನ ಗ್ರೇಕ್ ನಾಟಕಶಾಲೆ

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

[ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಬೀಡ ಮುಂದೆ

ರುದ್ರನ್, ಪಜ್ಜೆಯಿಟಿಸುತ ಕೃಷ್ಣನ್]

ರುದ್ರನ್

ವಾಸುದೇವ!

ಕೃಷ್ಣನ್

ಭಗವನ್ !

ರುದ್ರನ್

ಏಗಟುಂ ನೀನ್, ನೋಟಿಸ್ತೀನ್,

ಅರಿಗುಲಿಗಳನ್ ಮುಟಿವ ನೋಂಪಿಯನ್ ನೋಂತಿರೈ.

ಈಗಲ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಇರ್ಪ ಕಡೆವೀಡೆಯ್,

ವೊಸಪಜ್ಜೆಗಳನ್ ಆಳಿದು, ಇಣಕಿಣಕಿ, ಒಳಗಿರ್ಪನ್

ಇಲ್ಲಮೆಂದಾರಯ್ದೇನ್ ಮಾಟಿಸ್ತಿ? ಕಂಪುಡಿ

ದಿಂತು ಬರ್ಕುಂ ಬಿಡದೆ ಬೇಂಟಿನಾಯ್ ! ಎನಗಟಿಪು

ಕಾರ್ಯಮನ್. ನೀನ್ ಪ್ರಿಯನ್ ನಮಗೆ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್ನೊಡೆಯ,

ಅಮರರೊಳ್ ನನಗೆ ಪರಮಪ್ರೇಮಿ, ಓ ರುದ್ರ,

ನಿನ್ನಾತ್ಮಮ್ ಎನ್ನುಸಿರ್ ; ಜಯಭೇರಿ ನಿನ್ನ ದನಿ.

ನಿನ್ನೊಳ್ ಆಲೋಚಿಸದೆ ನಾನ್ ತೊಡಗಿದುದುಮ್ ಉಂಟೆ?

ಆಲಿಪುದು.—ಈ ಇರುಳ್ ನಡೆದುದೊಂದದ್ಭುತಂ.

ಪಟ್ಟ ಪಡೆ ಪಟ್ಟಂತೆ ವೊಯ್ದತ್ತು. ಪಾಯ್ದತ್ತು

ಭೂತಮೆಂಬರ್ ಕೆಲರ್ ; ಮತ್ಸರದ ಕೌರವನ

ಪ್ರೇತಮೆಂಬರ್ ಕೆಲರ್. ಪಲಪಲವು ಕಳವಳಂ.

ಆರುಮ್ ಇಂತೆಂದಟಿಯರ್, ಇದಟಿ ತಳಮನ್ ಪಿಡಿಯೆ

ಬೆದಕುತಿರೆ, ಕಾಪಿನಾಳ್ ಒರ್ದನ್ ಎನ್ನನ್ ಕೂಗಿ,
 ನಡುನಡುಗುತಮಮು ! ಭೈರವರೂಪಂ !—ಆ ದೆಸೆಯೆ !
 ರಕ್ತಾಭಿಷೇಕಂ ! ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ ಪೋಲ್ಗುಂ,
 ಅದೊ ಪರಿಗುಂ ಎಂದನ್. ಒಡನೆ ಬೆಂಬತ್ತಿದೆನ್.
 ಒರ್ಮೆ ಕಾಣ್ಬುದು ಪಜ್ಜೆ, ಒರ್ಮೆ ಕಾಣದು. ಪೆರ್ಮೆ,
 ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಮ್ ಆಯ್ತು; ಜಯಮ್ ಆಯ್ತು ಇನ್ನೆನಗೆ.
 ನೇರಮೋ ಈ ಬೇಂಟೆ?

೨೦

ರುದ್ರನ್

ನೇರಂ. ಆತನದೆ

ಈ ಕೆಲಸಮ್; ಒಳಗಿರ್ದನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಏಕೆ ಕಯ್ಯಿಟ್ಟನೋ

ಇಂತಪ್ಪ ಘೋರದೊಳ್ !

ರುದ್ರನ್

ಕ್ರೋಧಾತ್ಮ ಪರವಶನ್ !

ತನ್ನ ನಾಲ್ದನ ಕೊಲೆಯ ಮಾನಭಂಗಕೆ ಮುಳಿದು
 ಪಾಂಡವಧ್ವಂಸಮನ್ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಪೆನೆಂದು
 ಸಾಟಿದನ್, ಕೈಮುಟ್ಟಿ, ಪ್ರಿಯತಮಸ್ವಾಮಿಯೊಳ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಒಳಗಿರ್ದ ವೀರರನ್ ಕೊಲ್ವುದೇನ್ ? ಅದಱಿಕ್ಕೊಳಂ
 ಪಶುಗಳನ್ ? ಪೆಂಡಿರನ್ ? ಮಕ್ಕಳನ್ ?

ರುದ್ರನ್

ಇಱಿದಿಱಿದು

ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ ಕೊಂದೆನೆಂಬುದೇ ಅವನೆಣಿಕೆ.

೨೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಆ ರೌದ್ರಖಡ್ಗದಿನ್ ಅದೆಂತು ನಾಮ್ ಬರ್ದುಕಿದೆವು ?
 ಅರ್ ತಡೆಧರ್ ಆ ಕೊಲೆಯ ಕಯ್ಯನ್ ?

ರುದ್ರನ್

ಕೇಳ್, ಪೇಟ್ರಿನ್.

ನೇಸಲಿಡನಾ ಕಾರವನ್ ಮುಯಿಗೆ, ನಿಡುಪೊಯ್ತಿ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಕುಳ್ಳು,
 ದುಃಖದೊಯ್ತಿನ್ ನುಂಗಿ, ಕಟ್ಟೊಲೈಯಾಳ್ವಂಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿನ್ ಕಡೆಗೆ
 ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಪಲ್ಲಡಿದು, ತನ್ನ ಬೀಡನ್ ಪೊಕ್ಕು, ಕೆಳದರ್,
 ಬಿಲ್ಲನ್ ಒರ್ಮಡೆ ಬಿಸುಟು, ಒಲಿಯಿಂದಮ್ ಇರ್ಬಾಯ್ ಬಿಡ್ಗಮನ್ ಪಿರಿದು,
 ನಿಟ್ಟೋಟದಿನ್ ಪರಿದು, ನಿಶೆಯೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾಳೆಯದೊಳಗೆ ನೆಗೆದನ್.
 ಕಾಣಿಸಿದೆನ್ ಆಗಳ್ ಆನ್. ಪ್ರಿಯವೀರ, ದಾಟಿಯೇನ್? ವರಮಾವುದೀವೆನ್?
 ಪಾಂಡವರ ಲೋಕಕೆನ್ನಿನ್ ಪ್ರಳಯಮೆಂದನ್.—ಕೆಲರ್ ಉಟಿದು, ಎಂದೆನ್.
 ನೋಡುತಿರು, ನೋಡುತಿರು, ಎಲೆ ರುದ್ರ, ದೂರದೊಳ್ ನೋಡುತಿರು, ವೀರೈಂ ಉಂ
 ಮಾನುಷಮ್ ಅದೆಂತಿರುಮೆಂಬುದನ್! —ಮದಿಸಿ ತಾನ್ ನಕ್ಕನ್; ಆನ್ ನಕ್ಕೆನ್.
 ಮಾಯಮನ್ ಬೀಸಿದೆನ್. ಮರುಳ್ಗೊಂಡನನ್ ಮಾಡಿ, ಕಣ್ ಮುಸುಕಿ, ತಿರಿಪಿ
 ನಿಮ್ಮ ನಡುಬೀಡಿನಿನ್, ಪೊಟವೀಡ ಮಂದಿ ಇರ್ದೆಡೆಗಳೊಳೆ ಬಿಟ್ಟಿನ್.
 ಆಹ, ಎನ್ ಆರ್ಭಟಂ! ಆಹ, ಎನ್ ಚೇಟಾಟಂ! ಎನ್ ಕೊಲ್ವ ಗರವಂ!
 ಮೇಲ್ವಿಟ್ಟು ತುಲುಗಳನ್ ತಡಿದನ್. ಎಬ್ಬಿಟ್ಟ ಪೆಣ್ಗಳನ್ ಪೋಡಿದನ್.
 ದಾದಿಬಟಿ ಪಸುಳೆಯನ್ ಬಾಳ್ವೊನೆಗೆ ಚುರ್ಚಿದನ್, ಬಿರ್ಚಿದನ್, ಕೊಯ್ದನ್.
 ಗೊಡಾರಮನ್ ಕಿಟ್ಟು, ಕಣ್ ಪೊಸೆವ ಕಲಿಗಳನ್ ಮೂದಲಿಸಿ ಪೊಯ್ದನ್.
 ನಾನ್ ಅವನ ಬಟಿ ಇರ್ದು, ಮರುಳ್ಗೆ ಧೂಪಂದೋಲುತಾ ಮನುಕೊಳ್ಳೀಭಂ
 ತೆರೆಮಸಗೆ ಊದಿದೆನ್—ಆಹ, ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ, ಗುರುವನ್ ಇಂತಲೈ
 ಕೊಟಿದು ಪುಣ್ಯಂಗೊಂಡೆ! ಎಂದೊಂದು ಕುದುರೆಯನ್ ಕೊರಲಾಂಕಿ ಕೊಟಿದನ್. ೫೦
 ಆನೆಯೊಂದನ್ ತಟ್ಟಿ, ಭೀಮಸೇನನೆ ಗೆತ್ತು, ರಾಕ್ಷಸಾ, ದೈತ್ಯಾ,
 ಕಾರವೇಂದ್ರನ್, ಬಿಟ್ಟಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಡಿಯನ್ ಒದೆದ ಕಾಲ್ ಎಲ್ಲಿ?
 ಎಲ್ಲಿ ತೋಟಿಂದದಡಿ ಕಾಲ್ ಮುಟಿದು, ಬಲೈಣನನ್ ಒದೆದೊದೆದು, ಬಿಸುಟನ್.
 ಕಡೆಗೆಲ್ಲರನ್ ಕೊಂದೆನೆಂದೆಣಿಸಿ, ಕಾಂಕುಟಿಂಗಳ್ ಕುಟಿಯೊಂದನ್ ಇಟುಕಿ
 ಬಾ, ಕೃಷ್ಣ, ಯುದ್ಧಮನ್ ಪೊತ್ತಿಸಿದ ಮಾಯಾವಿ, ಫಲಮನ್ ಉಣ್, ಬಾರ,
 ನೀನ್ ಪಿರಿಯ ಬಿರ್ದಿನನ್, ಎನುತೆ ಬೀಡಿಂಗುಯ್ದು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್.
 ಸುತ್ತಲುಂ ಬೀರರೆಂದಟ್ಟಿತಂದುವು ಪಶುಗಳ್ ಇಟಿದು ಕೆಡೆದಿರುಂ.

ನೋಡು, ಆ ನೋಟಮನ್. ಬೆದರಿದಿರು. ತೋಟುವೆನ್ ಪೆರ್ಚಿದಾ ಪುರ್ಚನ್—
 ಓಹೊ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಸೆಪಿತಿಗಳನ್ ಪೀಡಿಸುವುದಂತಿರೈ, ಬಾರ !
 ಬಾರ, ಬೀರರ ಬೀರ, ದೈವಮನ್ ಲೆಕ್ಕಿಸದ ರುದ್ರಾವತಾರ !

೬೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಏನ್ ಮಾಟಪ್ಪಿ, ಓ ರುದ್ರ, ಕರೆಯದಿರ್, ಕರೆಯದಿರ್.

ರುದ್ರನ್

ಏನಯ್ಯ, ಪೇಡಿತನಂ, ಅಂಜದಿರ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಿನ್ನಾಣೆ, ಬೇಡ, ಬೇಡೊಳಗಿರೈ.

ರುದ್ರನ್

ಏನ್ ಭಯಂ? ಮರ್ತ್ಯನ್ ಅವನ್ ಈಗಳುಂ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಮರ್ತ್ಯನೇ—ಆದೊಡೆನಗರಿಯ ಪಗೆ.

ರುದ್ರನ್

ನಗೆ ಇನಿದು—ಪಗೆಗಳನ್ ನಗುವ ನಗೆ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಬೇಡ ಎನಗಾ ನಲಿವು. ಒಳಗಿರೈ.

ರುದ್ರನ್

ಅಱಿವು ಮರುಳಾದಂಗೆ ಬೆದರಿತ್ತಿಯಾ ?

ಕೃಷ್ಣನ್

ಅಱಿವು ತಿಳಿದೆಯ್ತರೈ, ಬೆದರಿತೆನ್.

ರುದ್ರನ್

ನೀನ್ ಇರ್ಪುದನ್ ಬಂದು ಕಾಣನ್.

೭೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಅದೆಂತಕ್ಕುಂ? ಅವನ ಕಣ್ ಕುರುಡೆ?

ರುದ್ರನ್

ಕಟ್ಟಿಲಿಪೆನ್ ಆನ್ ಕಾಣ್ಣ ಕಣ್ಣನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೫

ಕೃಷ್ಣನ್

ಬಗೆಯೆ ದೇವತೆ ಆವುದಾಗದೋ !

ರುದ್ರನ್

ಅಲುಗದೆಯೆ ನೋಡುತಿರು, ಅರುಗಾಗಿ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆ.—ಆನ್ ಇರೆನೆ ದೂರದೊಳ್ !

ರುದ್ರನ್

ಓಹೊ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ! ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರವೇಟಿಪ್ಪಿನ್ !

ಇಂದಿದೇನ್ ಇನಿತೊಂದು ಮಿತ್ರನೊಳ್ ಅನಾದರಂ ?

[ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಚಮ್ಮಟಗಿವಿಡಿದು]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ದೇವತೆ, ಗೆಲವು ! ಗೆಲವು ಗೆಲವೋ ರುದ್ರ !

ಸಯ್ಯ ನೀನ್ ಬಂದುದು, ಕೃಪಾಕರಾ ! ಈ ಜಯಕೆ

ಸೇವಿಪೆನ್ ನಿನ್ನ ಕೊರಲೊಳ್ ಪೊನ್ನ ತಲೆಗಳನ್.

೮೦

ರುದ್ರನ್

ನಲ್ಲು ಡಿ. ಅದಂತಿರೈ. ಊಡಿದೆಯೆ—ಪೇಟಿನಗೆ—

ಪಾಂಡವರ ದಟದ ಬಿಸುನೆತ್ತರಿನ್ ಖಡ್ಗಮನ್ ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ದಾ ಅಗ್ಗಲಿಕೆ, ಏಕಿಲ್ಲಮೆಂದಪೆನ್ !

ರುದ್ರನ್

ಬಗೆ ತಣಿಯೆ ಪೊಯ್ದೆಯೋ ಭೀಮಪಾರ್ಥರ್ಕ್ಕನ್ ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಇನ್ನವರ್ ಕೆಣಕರ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಎಂಬೊನನ್.

ರುದ್ರನ್

ಇರ್ಪರುಂ ಸತ್ತರ್ !

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಸತ್ತರ್. ಇನ್ ಪುಟ್ಟರ್. ತಣಿ, ಕೌರವ !

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ರುದ್ರನ್

ನಲ್ಲದು. ಆ ಪಾಂಡವರ್ ಪ್ರಾಣಮೆಂದಿದರ್ನೇ
ಅವನ ಗತಿ ಏನಾಯ್ತು? ಕಯ್‌ನುಣ್ಣಿ ಕೊಂಡನೋ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏನಾದನ್ ಆ ಗುಳ್ಳಿನರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆಯಾ?

ರುದ್ರನ್

ಅಪ್ಪುದಾ ಕೃಷ್ಣನ್, ನಿಮಗೆಲ್ಲಮ್ ಇಱಿವ ಮುಳ್.

೯೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಆಹ, ಒಳಗಿರ್ಪನ್! ಸವಿಯ ಸೆಱಿತಿ, ಸವಿಯ ಸೆಱಿತಿ ಎನಗೆ.
ಅವನನ್ ಈಗಲೆ ಕೊಲ್ಲೆನ್, ಎನ್ನ ದೊರೆ!

ರುದ್ರನ್

ಏನ್ ಮಾಱಿತ್ತಿ?

ಮೊದಲ್ ಅವನಿನ್ ಏನಾಗವೇಱ್ಕುಮೋ? ಏನ್ ಛಲಮೋ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ಗೊಡಾರದಾ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು—

ರುದ್ರನ್

ಬಿಗಿದು—

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಈ ಚಮ್ಮಟಿಗೆ ಸುಲಿದು, ಬೆನ್ ಪಸುರ್ಗಟ್ಟಿ—

ರುದ್ರನ್

ಪಾಪ, ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವೊನ್ ಪೆಣ್ಣಿರೊಳ್!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಆಡಿಪೆನ್, ಆಡಿಪೆನ್. ನೀರ್ ಕೇಳಿ, ಪೊಯ್ ಪೊಯ್ತು, ಪಾಡಿಪೆನ್.

ರುದ್ರನ್

ಬೇಡ, ಹಿಂಸಿಸಬೇಡ, ಆ ಬಡವು ಗೋಪನನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮತ್ತೇನೆ ಕೇಳ್, ರುದ್ರ, ಕೊಟ್ಟಪೆನ್. ಇದೊಂದಿಲ್ಲಂ!

ಇಂತೆ ಸಾಯಲ್ವೇಟ್ಟುಂ ಆ ತಂತ್ರಿ.

ರುದ್ರನ್

ಆಯ್ತಾಯ್ತು:

೧೦೦

ನಿನ್ನಿಚ್ಚೆಗೆನ್ನಿಚ್ಚೆಯೇನ್ ? ನಲಿ, ಪೊಯ್ತು ನಲಿ.

ನಿನ್ನ ಕಯ್ ತಡೆವರ್ ಆರ್ ಇರ್ಪರ್ ? ಪೋಗು, ನಲಿ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ನಲಿವೆನ್, ಇದೊ, ಪೋಪೆನ್—ಒಂದನ್ ಎರೆವೆನ್, ರುದ್ರ,

ಇಂದಿನವೊಲ್ ಎಗಳುಂ ಕಯ್ಪಡದೆ ಕಾಪಾಡು.

[ಪೋಪನ್

ರುದ್ರನ್

ಎನ್ ಪಿರಿದು, ನೋಡಿದೆಯ, ದೈವಬಲಂ, ಎಲೆ ಕೃಷ್ಣ,

ಆರಿರ್ದರ್ ಈತನಿನ್ ಜ್ಞಾನಿಯುಂ ಶೂರನುಂ?

ಬಲ್ಲಯ್ ಆರಾನುಮನ್?

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಾನ್ ಕಾಣೆನ್ ಆರುಮನ್.

ಅವನ ಗತಿಯನ್ ಕಂಡು, ಎನ್ನ ಪಗೆಯಾದೊಡಂ,

ವಿಧಿವಶದೆ ಕಾಲ್ತೊಡರ್ಬು ಬಿಟ್ಟಿಂಗೆ ಮುಗುವೆನ್.

ಇಂದವನ್, ನಾಳೆ ನಾನ್. ಎನ್ ಪಾಡೊ ಆಳ ಬಾಟು !

೧೦೧

ಬೀಸುವ ಬಯಲ್ಗಾಳಿ, ಪರಿದಡಂಗುವ ನೆಲಿಲ್ !

ರುದ್ರನ್

ಇಂತಪ್ಪ ನೋಟಂಗಳನ್ ನೋಡಿ, ದೈವದೊಳ್

ಸೊಕ್ಕುನುಡಿ ನುಡಿಯದಿರ್ ; ಕೊರ್ಬದಿರ್, ನಿನಗೊರ್ಮೆ

ಸಿರಿಯನಿತು, ಬಲಮೆನಿತು, ಕಯ್ಯನಿತು ನಡೆದೊಡಂ !

ಒಂದು ಪಗಲ್ ಎತ್ತುವುದು, ಒಂದು ಪಗಲ್ ಉರುಳಿವುದು

ಮಾನುಷಮನ್ ಎಲ್ಲಮನ್. ಮಿತಿಯಿಡಿದು ನೆಗಟ್ಟಿಗೆ

ದೇವರ್ಕ್ಕಳ್ ಒನೆದಪರ್—ಮುಟ್ಟಿದಪರ್ ಮಿಕ್ಕರನ್.

[ಪೋಪರ್

ದ್ರೋಣಪುತ್ರ, ರುದ್ರಮಿತ್ರ,
 ನಿನ್ನ ಪೆಸರ ಪಟಾ ಇದೇನ್?
 ಕೃಷ್ಣನ್ ಆಡೆ, ಕೂಡೆ, ಪಡೆಯೆ
 ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೂಗಿದೇನ್?
 ಇರುಳೊಳ್ ಎಟ್ಟು, ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು,
 ಮೆಯ್ಯಮುಟಿತರನ್ ಇಟ್ಟಿದೆಯಾ?
 ಪಶುವಿದೆನ್ನದೆ, ಪಸುಳೆಯೆನ್ನದೆ,
 ಬಾಳ್ ಮಿನುಗಿಸಿ ತಟ್ಟಿದೆಯಾ?
 ಕೆಟ್ಟ ಬಾಯ್ಗಳ ಉಲಿವರ್ ಇಂತು,
 ನಿನ್ನ ನಾಣ್ಗೆ ನಲಿವರೇ!
 ತೆಂಕನಾಡ ಶಾರ್ಯಮಿದಂ
 ದೆಮ್ಮ ಪೆಸರ್ ಸುಲಿವರೇ!
 ದ್ರೋಣಪುತ್ರ, ರುದ್ರಮಿತ್ರ,
 ನಿನಗೆ ಶುಭಮೆ ನಲಿವೆನ್ ಆನ್.
 ಬೆದಲುಗಣ್ಣು ಬಿಳುವನಂತೆ
 ನಿನ್ನ ಟಿಲ್ಲ ಟಿಲ್ಲೆನಾನ್.
 ಪಿರಿಯನಾಗು, ಕಿಟಿಯವೆಲ್ಲ
 ಕಟುಬಿ ಕೆಸಟನ್ ಇಡುಗುಮೇ!
 ಮೇಲ್ಮೆಯವನೊಳ್ ಎಚ್ಚ ಕೋಲೊ
 ತಪ್ಪದೆ ಗುಟಾ ನಡುಗುಮೇ!
 ಎಟಿ ಗುರುವೆ, ಸೂರ್ಯನೊಡನೆ,
 ನಮ್ಮ ಬಾಟಿ ಸೂರ್ಯನೇ,
 ಕವಿದ ಪಟಿಯ ಪಿರಿಯ ಮರ್ಬ
 ಸುರಿದು ಜೆದಟಿ ಸಾರ್ಯನೇ!

೧೨೦

೧೩೦

೧೪೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೨

ಅರೆಮೇಳಂ ೧

ಕೃಷ್ಣನೇನ್ ಪುಸಿವನೇ, ನಾನ್ ಪೇಟಿಲಾಟಿನ್ |
ನಂಬದಿರಲಾಟಿನೇ, ನಂಬಲ್ಮಮಾಟಿನ್ |
ಏನ್ ಭಯಂಕರಮಾಯ್ತೊ ಇರುಳೊಳಗೆ ಕಾಣೆನ್ |
ಎನ್ನೊಡೆಯನನ್ ಮುಳಿದು ರುದ್ರನೇ ಪೊಯ್ದುನೋ
ಗೆಲ್ಲಕ್ಕೈ ಜಾತ್ರೆಯನ್ ಬಂದುದಿಲ್ಲೆಂದು ?
ತನಗೆ ಮುಡಿಪನ್ ಕಟ್ಟಿ ತಂದುದಿಲ್ಲೆಂದು ?
ಮೊದಲ ಬೇಂಟಿಯೆ ತನಗೆ ಸಂದುದಿಲ್ಲೆಂದು
ಕಣ್ ಕಟ್ಟಿ ಶಬರಶಂಕರನ್ ಎತ್ತಲ್ ಉಯ್ದುನೋ ?
ಮೊನೆಯೊಳ್ ನೆರಂ ಬಂದು, ಧಿಕ್ಕರಿಸೆ, ಬಯ್ದುನೋ
ಅಱಿವು ಮರುಳಾಗೆಂದು ಬೀರನ್, ಕುಮಾರನ್ ?
ಏನ್ ಬುದ್ಧಿಮೋಸಮೋ, ಇರುಳೊಳಗೆ ಕಾಣೆನ್ |
ತಿವನ್ ಉಗ್ರನಾದುದೇನ್, ಕಾಣೆನ್ |

೧೫೦

ಅರೆಮೇಳಂ ೨

ಇಲ್ಲದಿರೆ, ಎಂತಕ್ಕುಮ್ ಈ ಪೊಲ್ಲಗೆಯ್ತೆ ?
ಎಲ್ಲರುಂ ಕೂಗುವೀ ನಾಣ್ಗೆಟ್ಟು ಗೆಯ್ತೆ ?
ಎನ್ನೊಡೆಯ, ತಿಳಿದು ತಿಳಿದುಂ ತಪ್ಪಿ ಪೋಗಯ್ |
ಎನ್ನೊಡೆಯ, ತಱಿಸಂದು ತುಱುಗಳನ್ ಕೊಲ್ವೆಯಾ ?
ಮೂಗುಸಿರ್ಗಗಳನ್ ತಱುಬಿ, ಮಂದೆಗಳನ್ ಇಡಿದು,
ಅರೆಬಿರಿದ ಪೊಸ ಎಸಱಿ ಮಕ್ಕಳನ್ ಬಡಿದು,
ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟು ಬೇಡುವಾ ಪೆಣ್ಣಳನ್ ಕಡಿದು,
ಕಲಿಗಳೊಳೆ ಕಲಿ ಎಂದು ನೀನ್ ಇಂತು ನಿಲ್ವೆಯಾ ?
ಮೇಣ್ ಒರೈ, ದೇವತೆಗಳೇ ಕಱಿಪೆ, ಗೆಲ್ವೆಯಾ
ಕಳ್ಳನ್ ಉಣಿಸುವ ಮೋಹನದ ಕಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣನ್ ?
ಇಲ್ಲದಿರೆ, ನೀನ್ ಇರುಳ್ ನಿಱಿದಪ್ಪಿ ಪೋಗಯ್ :
ಘೋರಕರ್ಮಮನ್ ಎಸಗಿ ಪೋಗಯ್.

೧೫೦

౩

ఏఱి, ఏఱి, ఓ అశ్వత్థామా,
మున్నీరేలరా నాడిన ప్రేమా,
బిదివరివుదే బిడినోళ్ ఎత్తం,
తన్ని జ్ఞేయోళి తాన్ బగేదత్తం,
కృష్ణన్ నుడి; అదు పుసియెనిసేటా.
ఎమగొందభయద నుడియన్ పేటా.
రుద్రభక్తనే, ఆర్యపూజ్యనే,
మోగదోరిదిదేన్, బారా, బారా.
పటాయ బెంకేయోళ్ బేందేన్, నేందేన్,
అటిల్గే తణ్వున్ తారా, తారా.
తప్పిరే, తివనా క్షమేయన్ సేరా.
ఒప్పిరే, తివనే పోరేవన్, పారా.

౧౭౦

[బేడిన్ భాగవ]

భాగవ

నిక్కోళ్ వింధ్యద తేంకణ నాడర్,
అశ్వత్థామన కేళియర్, బేడర్,
కొరమ్ ఎమ్మ విధి ఈ కురుధరేయోళ్ !
ఆత్మం పుదిదిరే తమదోళ్, జోల్దన్
ఎంతపేడగ్గమ్ ఒర్వనే సాల్దన్,
కందన్, పోయ్యాక్రొతద తేరేయోళ్.

౧౮౦

మేళనాయకన్

ఎనదు కేరికిదుదు తోట్టనే ఇరుళిళా
నిన్నేయ భాగ్యద బళవియ తిరుళిళా ?
భాగవకులదా రత్తమే, నల్లయ్,
ద్రోణన తాయే, అటాయదళల్లయ్,
అశ్వత్థామన బగేయన్ బల్లయ్.

ಅಱಿ ಪು ಎಮಗದನ್. ದಿಟಮನ್ ಕೇಳ್ವಿನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆಡಬಾರದುದನ್ ಎಂತಾಡುವೆನೋ!

೧೯೦

ಸುರಿವೆನ್ ಕಿವಿಯೊಳಗುರಿಯನ್ ಅದೆಂತೋ!

ಇರುಳ್ ಉನ್ನತ್ತನ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್,

ಕೀರ್ತಿಯನ್ ಒರ್ಮೆಯೆ ಕೊರಲನ್ ಮುಱಿದನ್.

ನೆತ್ತರ್! ನೆತ್ತರ್! ಕಟುಕರ ಕಡಿತಂ!

ಅವನಯೆ ಕಯ್ಯೊಳ್ ಪಶುಗಳ ಯಜ್ಞಂ!

ಮೇಳಂ

ಎನ್ ಪೇಟಿಕ್ಕಿ ಪೇಟಿಕ್ಕಿ ನೀನ್, ಮುತ್ತಬ್ಬೆ, ಘೋರಂ!

ಕಾಱ್ಕಿರ್ಚಿನನ್ನ ನದು, ಮುಚ್ಚ ದುಡು, ಕ್ರೂರಂ!

ದಿಟಮಾಯ್ತು, ದಿಟಮಾಯ್ತು, ಪಾಂಡವರ ಕೂಗು!

ಅಕ್ಕಟಾ, ಅಕ್ಕಟಾ, ಇನ್ನಾಗುವಾಗು!

ಸೇನೆಯಿದಿರೊಳ್ ನಿಲಿಸಿ ಕೊಲ್ಲರೇ ಇಂದು,

೨೦೦

ತೇಜಮನ್ ಕಿಡಿಸಿ, ಭೀಮಾರ್ಜುನರ್ ಬಂದು,

ನಮ್ಮ ಬೀಡೊಳ್ ನುಸುಳ್ಳು ನಿದ್ದೆ ಬಿಗಿದಂದು

ತುಱಿಗಳನ್, ಕಾವಲರನ್ ಇಱಿದೊನ್ ಇವನೆಂದು!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅತ್ತಣೆನೋ, ಅತ್ತಣೆನೋ,

ಮಂದೆಯೊಡನೆ ಬಂದುದವನ್!—

ಕರುಳಿಱಿದುಂ, ಗೋಣ್ ಮುಱಿದುಂ,

ನೆತ್ತರ ತೊಱಿ ಮಿಂದನವನ್;

ಜರ್ಗಿಸಿ, ಗೂಳಿಯನ್ ಒಂದನ್

ನಾಲಗೆಯನ್ ಸೀಳ್ವನ್ ಅವನ್;

ಕಂಬಕೆ ಬಿಗಿದೊದೆದೊದೆದು,

೨೧೦

ಕೀಱುವ ಕುಱಿ ಪೊಯ್ದನ್ ಅವನ್;

ಪೊಯ್ಯೆಡೆಯೆಡೆ, ಬಯ್ಯಬಯ್ಯ ನಲಿದನ್ ಅವನ್—

ಮೆಯ್ಯ ಮರುಳ್, ತಾನಲ್ಲನ್, ನಲಿದನ್ ಅವನ್.

ಮೇಳಂ

ಇಲ್ಲಿರದೆ, ಕಳ್ಳನವೋಲ್ ಆನ್ ಓಡಿಪೋಪೆನ್!
ತಳ್ಳದೆ ಮೊಗಂಮುಚ್ಚಿ ತಲೆಮಱಿಸಿ ಪೋಪೆನ್!
ಏಕಲವ್ಯನ್ ಅದೇಕೆ ಈ ಕಳಕೆ ಬಂದನ್!
ಎಮ್ಮ ನಾಯಕನ್ ಎನ್ನನ್ ಏಕಿಲ್ಲಿ ತಂದನ್!
ಕೃಷ್ಣಭೀಮರ್ ಪಿಡಿದು ಕೊಲ್ಲದಿರರ್ ಎನ್ನನ್.
ಕಲ್ಲಿಟ್ಟು ದಱಿಮೆಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲದಿರದೆನ್ನನ್.
ಓ ಗುರುವೆ, ಪೊರೆವರ್ ಆರ್ ಎನ್ನನ್, ಅಹ, ನಿನ್ನನ್! ೨೨೦
ಉಗ್ರವಿಧಿ ಎಱಿದಾಡುತಿರುದೇ ನಿನ್ನನ್!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಲ್ಲಿಗಲ್, ಇಲ್ಲಿಗಲ್,
ಸಿಡಿಲ್ ಬಡಿದು ಪೋಯ್ತು;
ಕಾರ್ಮಱಿಯ ಬಿಱುಗಾಳಿ
ಮೊದಲುಱುಬು ಸಯ್ತು.
ಅಱುವು ಮಗುಳ್ಳಿಟ್ಟಿ ತ್ತುಂ,
ಪೊಸ ದುಃಖಮಾಯ್ತು.
ಆ ನೋವು ಕೂರಿತ್ತು, ಕಯ್ಯಾರ ನಾಮೆ
ಕೊಂಡೆಸಗಿ ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡುವಱಿಗೈಯ್ತು.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವನುಬ್ಬಸಂ ಪಱಿಯೆ, ಎಲ್ಲಮೊಳ್ಳಿತೆ ಅಕ್ಕುಂ.
ಎಳ್ಳನಿತೆ ಕಳೆದಱಿಲ್.

೨೨೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ನೀನ್ ಆವುದಾಯ್ದಪಯ್—

ಅಯಲಿರೆ—ನೀನ್ ನಲಿದು, ಕೆಳೆಯರನ್ ಕೊರಗಿಪೆಯೊ?
ಕೆಳೆಯರುಂ ಕೊರಗುತಿರೆ, ನೀನುಮ್ ಒಡನಱಿಲ್ಲಪೆಯೊ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೧೩

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಇರ್ವರುಂ ಕೊರಗುವುದೆ, ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ಪೆರೊರಗು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಂತೆಮಗೆ ಪೆರೊರಗು—ಆ ಪುರ್ಚು ಪಟಿದೊಡಂ.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಇಂದಿಂತೆಂಬೆಯೇ! ತಿಳಿಯದೆನಗೀ ಮಾತು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆತನ್ ಆ ಕುತ್ತದೊಳ್ ಭ್ರಾಂತಿಗಳ ಬಡಿತದೊಳೆ
ಆನಂದಮನ್ ಸವಿದನ್—ಅಜಿದೆಮಗೆ ದುಃಖಮೇ
ಆದೊಡಂ. ಈಗಳೋ, ಬುದ್ಧಿ ಬರೆ, ಜೇತರಿಸಿ
ಅವನ್ ಎಟ್ಟು, ಮೊದಲಿಂದೆಯುಂ ಪಿರಿಯ ದುಃಖದೊಳ
ಗಟ್ಟಿದನ್. ನಾವೊ, ಮೊದಲಂತೆಯೇ ದುಃಖಿಗಳ್,
ಕುಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪೋಯ್ತೆರಡಾಯ್ತು ದುಃಖಂ!

೨೪೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಒಪ್ಪಿದೆನ್. ದೇವತೆ ಅದಾವುದೋ ಕಾಡುಗುಂ.
ಇಲ್ಲದೊಡೆ, ಗುಣಮಾಗಿಯುಂ ರೋಗಿಯಂತೆಯೇ
ನರಲ್ವನೇ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ನರಲ್ವನೆಂಬುದು ನಿಜಂ, ನಂಬು.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಎಂತು ಮೊದಲ್ ಎಟಗಿತೋ ಈ ಪಾಟುಪದ್ರವಂ?
ಅಜಿಪುವೆಯ ನಡೆದುದನ್? ನಿನ್ನೆಟಲ್ ನಮ್ಮದುಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪಾಲ್ಗಾಜಿರ್ ಅಣ್ಣಂದಿರ್! ಎಲ್ಲಮನ್ ಪೇಟಿತ್ತೆನ್.—

ನಲ್‌ನಿತೆಯೊಳ್, ಆಟುತಿರೆ ಸಂಜೆಯುರಿ, ಇರ್ಬಾಯ್‌ ಖಡ್ಗಮನ್ ತುಡುಕಿ
ಗುಟಿಯಿಲ್ಲದೆತ್ತಲೋ ತೆರಳ್ವನನ್ ನಾನ್ ತಡೆದು, ಏನಿದೀ ಪೊಟ್ಟು
ನಡೆವುದಶ್ವತ್ಥಾಮ? ಬಟಿಯಟ್ಟದೇ, ಕಾಳೆ ಕೊಗದೇ, ಬಟಿಲ್ಲು

೨೪೧

ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮ್ ಒಟಗಿರುತ್ತಮೇ ಎಂದೆನ್. ಪೊಯ್ವೆತ್ತ ಪಾವಂತೆ ಮೊರೆದು,
 ಪೆಣ್ ಬಲ್ಲ ಮಾತಿನೊಳ್, ಬಾಯ್ ಮುಚ್ಚಿ ರಲ್ ಜೆಲ್ವು ಪೆಣ್ಣೆಂದು ಗದಟಾ,
 ನೂಂಕಿ ಪೊಟಿಮಟ್ಟನ್. ನಾನ್ ಸುಮ್ಮನಾದೆನ್. ಏನಾಯ್ತೊ ಪೊಟಿಗೆ
 ನಾನ್ ಅಟಾಯೆನ್. ಒಳಗಟ್ಟುತುಂಬಂದನ್ ಆಕಳನ್, ಗೂಳಿಯನ್, ಕುಟಾಯನ್,
 ತುಟಿಗಾವ ನಾಯ್ಗಳನ್, ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆಲ್ಲಮನ್. ಕೊತ್ತಿದನ್ ಅದೊಂದನ್,
 ಕೊರಲ್ ಮುಟಾದನ್ ಒಂದನ್, ತಲೆವೊಯ್ದನ್ ಒಂದನ್, ತುಯ್ದೊಗಿದನ್ ಒಂದನ್.
 ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯೆ ಆಯ್ತು ಒರ್ ಕುಟಿಗೆ! ಆಳೆಂದು ಪೊಯ್ವುವೊ ಪಶುಗಳ್!
 ಕಡಿಗೆ, ಪೊಟಿಗಡೆ ಒಡಿ, ಬಟಾಯ ಬಯಲೊಳಗದಾರೊಡನೆಯೋ ನಗುತೆ,
 ಭೀಮಂಗಿ, ಪಾರ್ಥಂಗಿ, ಕೃಷ್ಣಂಗಿ ತೀರಿಸಿದ ಮುಯ್ಗಳನ್ ಕೀಟಾ, ೨೦
 ಅಣಕಿಸುತೆ, ಪುರ್ಜುನಗೆ ನಗುತಿರ್ದು, ಮತ್ತೆ ತಾನ್ ಒಳಗಣ್ಣಿ ಬಂದನ್.
 ಆಗಳ್ ಅಹ! ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ಕಿಟಿದು ಕಿಟಿದಾಗಿ ಮಗುಳ್ಳತ್ತು ಜ್ಞಾನಂ!
 ಕಣ್ ಸುಟಿದುದೆತ್ತಲುಂ; ಘೋರಕರ್ಮಂ ಕೊಳುತೆ, ಕೂಗಿದನ್; ತಲೆಯನ್
 ಚಚ್ಚಿದನ್; ಧೊಪ್ಪೆನುತೆ ಕೆಡೆದನ್ ಆ ಕೆಡೆದ ಪೆಣಬಣಬೆಯೊಳ್; ತಟಾದನ್
 ಬಲ್ವಿಡಿಯುಗುರ್ಗಲೆನ್ ನವಿರ್ಗಳನ್. ಒಂದು ಮಾತಾಡದೆಯೆ ಕುಳ್ಳನ್
 ಬಲ್ ಪೊಯ್ತು. ಬಟಿಕೆನ್ನನ್—ಒ ಭಯಮೆ!—ಬೆದಟಿಸುತೆ, ಪೇಟು, ಪೇಟಿತಿಲಿಗೆ
 ಏನಾಯ್ತಿದೇನ್ ಎನ್ನ ಪಾಡು, ಪೇಟು ಎಲ್ಲಮನ್. ಪುಸಿಯದಿರ್, ನೋಡು,
 ಎಂದೊದಟಾದನ್. ಬೆದಟು, ಕೆಳೆಯರಿರ, ಕಂಡುದನ್ ಕಂಡಂತೆ ಪೇಟಿತ್ತಿನ್.
 ಕೇಳ್ಕು ಕೇಳ್ಕಿದ್ ಬಿರಯೆ, ಪಿಂತೇಗಲುಂ ಕೇಳದೊಂದಟಿಕ್ಕಿಯುಟ್ಟಿನ್!
 ಪಿಂತೆನಗೆ ಪೇಟಿನ್, ಆ ಅಟ್ಟುದೆಲ್ಲಂ ಪೇಡಿಗಳ್ಗೆ, ಪೆಣ್ಣಾಳ್ಗೆ! ೨೦
 ತಾನೆಂದುಮ್ ಅಂತಟಿನ್; ಸಿಂಹದವೊಲ್ ಆಟದೊಳೆ ನರಲೊಡೆ ನರಲ್ವನ್.
 ಇಂತೆನ್ನನ್ ಈ ಘೋರದೊಳ್ ಸಿಲ್ವಿ, ಉಣ್ಣದೀಂಟದೆ, ತಾನೆ ಇಟಿದ
 ತುಟಿಗಳೆಡೆ ನುಡಿಯದೆಯೆ ಕ್ಕಳ್ಳಿರ್ವನ್—ಏನನೋ ಬಗೆಯುತ್ತಮಿರ್ವನ್.
 ನಲ್ಲದನ್ ಬಗೆಯನೇ! ಅದೊ ಕೇಳಿಂ ಆ ನರಲ್ವ ನರಲ್ಗಳನ್! ಬನ್ನಿಂ,
 ಆದುದನ್ ನೀಮ್ ಮಾಡಿಂ, ಆತನನ್ನರ್ ಕೇಳ್ವರ್, ಸಂತೈಸೆ ಕೆಳೆಯರ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪರಶುರಾಮನ ತಂಗಿ, ಭಾರ್ಗವೀ, ಪೊಲ್ಲದೇ

ಈ ಸುದ್ದಿ — ಬಸವಟಾದನೇ ಮರುಳ್ಳು ನಮ್ಮ ಕಲಿ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೧೫

[ಒಳಗೆ] ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ—ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓ ಇನ್ನು ಮೇನ್ ಪೊಲ್ಲದಕ್ಕುಮೋ ಅಱಿಯೇನೇ !

ಕೇಳ್ವಿರ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ ? ಕೇಳ್ವಿರ್ ಆ ಕೂಗನ್ !

೨೮೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ ! ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ !

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪೊಸ ಪುರ್ಜೋ ? ಮೊದಲ ಪುರ್ಜನ್ ಕಂಡು ಸಂಕಟವೋ ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮಗೂ, ಮಗೂ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಟ್ಟಿನ್ ಆನ್ ! ಏಕೆ ಕರೆವನ್ ರುದ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ ?

ಏನೆಣಿಕೆಯೋ ಕಾಣೆನ್ ! ಏನ್ ಬಂದುದೆಮಗಿಂದು !

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏಕಲವ್ಯಾ, ಏಕಲವ್ಯಾ—

ಅವನ ಬೇಂಟೆಯೋ ಮುಗಿಯದೆಂದುಂ !

ಇಲ್ಲಿ ನಾನೋ ಸಾಯುತ್ತಿರೈನ್ !

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪುರ್ಜಲ್ತು. ಪೋ ತೆಱಿಯ, ಬಾಗಿಲನ್ ತೆಱಿಯ.

ಆತನ್ ಎಮ್ಮನ್ ಕಂಡು ಶಾಂತನಾದಪ್ಪನ್.

೨೯೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇದೊ ತೆಱಿದೆನ್. ನೋಡಿಮ್ ಆತನ ಕೆಲಸಮನ್, ಪಾಡನ್.

[ಪಶುಗಳ ನಡುವೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓವೊ ಕೆಳೆಯರಾ, ನಲ್ಲ ಬೇಡರಾ,

ಎನಗೆ ಪೇಸದೆಯೆ ಇನ್ನುಮ್ ಇರ್ಪಿರಾ ?

ನೋಡಿವ್, ಆವ ತೆರೆ ತಲೆಯಮೇಲುರುಳ್ಳು
ಬಳಸಿಕೊಂಡುದೆನ್ನನ್ |

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ನೀನ್ ಪೇಟ್ಟಿದಾವುದುಂ ಪೆರ್ಚಲ್ತ್ತು, ತಾಯೆ.
ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿದರ್ ಮಾಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಮೇ ಈ ಕೆಲಸಂ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕಾಡೊಳ್ ಎನಗೆ ಒಡನಾಡಿಯಾದವರ್,
ಬಿಲ್ಲನ್ ಒಡನೆಟಿಡಿದು ಬೇಂಟಿಯಾಡಿದರ್,
ನೀಮೆ, ನೀಮೆ ಗತಿ, ಕೊಲ್ಲಿಮ್ ಎನ್ನುಮನ್,
ಕೊಲ್ಲಿಮ್ ಎನ್ನನ್ ಎಲ್ಲರ್.

೩೦೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಾಡದಿರು. ಮರ್ದಲ್ತ್ತು ಪೊಲೆಗೆ ಪೊಲೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕಾಣ, ಕಾಣ, ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ತೂರನನ್ |
ಪಗೆಗೆ ತೆಗೆಯದಾ ರಣದ ಧೀರನನ್ |
ತುಲುಗಳ ಅಱಿಯದುವನ್ ಒರ್ವನ್ ಇಱಿದವನ್ |
ಆಹ ಧೀರನ್ | ಆಹ ಶೂರನ್ |
ಪೆಸರೊ, ಹೋ, ರುದ್ರಾವತಾರನ್ |

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಂತಾಡದಿರು, ಬೇಡ; ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆನ್, ಕಂದ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಪೋಗು, ಪೋಗಿಲಗೆ, ತೊಲಗು, ತೊಲಗು.
ಓ ಪಾಪೀ, ಓ ಪಾಪೀ |

೩೧೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ತಾಳ್ಕುಕೊಳ್, ತಡೆದುಕೊಳ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪಿಯೇ, ಪರಮ ನೀಚರನ್

ನುಣ್ಣೆ ಪೋಗವಿಟ್ಟಕಟ! ಪಶುಗಳನ್
ಪೊಯ್ದು ಸೆತ್ತರನ್ ಕೋಡಿಕೆಡಪಿದಯ್!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆದುದನ್ ನೆನೆನೆದು ಪಂಬಲಿಸಲ್ ಅಪ್ಪುದೇನ್?
ಆದುದಾಗಿಯೆ ಪೋಯ್ತು. ಆದನ್ ಅಱಿಸಬರ್ಮಮೇ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎಲವೊ ಕೃಷ್ಣಾ! ಮರ್ಮಘಾತಕಾ!
[ಪೊಲಿಗೆ ನೆಗೆದು ಬಂದು]

ಆವುದಾಗುವೊಡಮಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಣ್.
ಆವುದೆಸಗುವೊಡಮಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಯ್.
ಶತ್ರುಪಕ್ಷದೊಳ್ ಬಿಡದ ಶತ್ರುವೇ,
ನಿಲಿಸಲಾಡಿದೆಯೆ ನಗುತುಮಿರೈಯೇ!

೨೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ದೇವರ್ ಇತ್ತಂತೆಯೇ ನಾಮ್ ನಗುವುದಿಟ್ಟಿದು.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮುಱಿದೆನಾದೊಡಂ—ಇದಿಗೇ ಬಾರನೇ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಸೊಕ್ಕುನುಡಿ ನುಡಿಯದಿರ್. ಕಾಣದೇ ಈ ಪಾಡು?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓ ರುದ್ರ! ಗುರುದೇವ! ಎನ್ನ ಗುರುವಿನ ಗುರುವೆ!
ಕೊಲೆ ಕುಡಾ ಮಾಯಾವಿಯೊರ್ವನನ್, ಕ್ಷುದ್ರನನ್!
ಕೀಱ್ ಭೀಮನೊರ್ವನನ್. ಬಱಿಕ್ಕೆನ್ನುಮನ್ ಕೊಳ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎನ್ನುಮನ್ ಕೊಳ್ಳೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್. ನೀನ್ ಸಾಯೆ,
ನಾನ್ ಅರೈ ಬಾಱಿತ್ತಿನ್?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓ ಮರ್ಬೆ, ಎನಗೆ ಬೆಳಕೇ,

೨೧

ಕಟ್ಟಿಲೆಯೆ, ಬಿಸಿಲ ಪೊಳಪೇ,
 ಕೂಡಿಕೊಳ್, ಕೂಡಿಕೊಳ್, ನಿನಗೊಕ್ಕಲ್ ಅಪ್ಪೆನ್.
 ಪ್ರಭುಗೆ ಮೊನೆಗಾಗದೊನ್ ಪಗೆ ತೀರ್ಥಲ್ ಎಟ್ಟಿನ್,
 ಎಧಿ ತೊಡರೆ, ತುಱುಗಳೊಳ್ ಬಿಚ್ಚಿನ್;
 ದ್ರೋಹನ್, ದುರ್ಯವನ್, ಪಟಾಯಳಿಱಿಕ್ಕೊಳ್ ಅಟ್ಟಿನ್.

ಬಾಱಿಲ್ ಇನ್ನರ್ಹನಲ್ಲನ್.

ಒಂದುಮನ್ ಪಾರ್ವನಲ್ಲನ್.

ಬಾನವರ ಮಾನವರ ಕಣ್ಣೊಳ್ ಇನ್ನೊಪ್ಪೆನ್.

ಸಾಲ್ಗುಮ್ ಈ ರುದ್ರನಣಕಂ,

ಕೊಲ್ಗುಮ್ ಈ ಶೂಲಿಯಣಕಂ,

೩೪೦

ತಾನೇ ಮಹಾಬಲನ್ ಕಾಡುವೊಡೆ ಕಾಟಂ,

ಎತ್ತಲ್ ಓಡುವೆನೊ ಓಟಂ,

ಶರಣಾರೊ, ಶಾಂತಿಕೊಟಂ

ಎತ್ತಲೋ, ಎನಗೆ ಲೋಕಂ

ಮರುಳೆಂದು ಪಾಡುವುದೆ ಪಾಟಂ,

ಪೆಸರೊ ಕೆಸಱಿಂಟಿ ಶೋಕಂ,

ಪಶುಗಳೊಳ್ ಪಶುವಾಗಿ ಪಶುಪತಿಗೆ ನೋಟಂ—

ಕಣ್ಣಿಂಪುನೋಟಂ |

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎಂದಿಂಗಮ್ ಆಡದುವನ್ ಆಡುವನೆ ಈತನ್,

ಪೆರೈಯಾಳ್, ಇಂತಪ್ಪನ್, ಇಂತಪ್ಪ ಮಾತನ್ |

೩೪೧

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓವೊ, ಕನ್ನಡದ ನಾಡೇ,

ಮುನ್ನೀರ್‌ಮೊಱಿಂಗು ಕರೆನಾಡೇ,

ಮಲೆನಾಡೆ, ಪೊಸಲ್‌ನಾಡೆ, ಬಯಲ ಪೊನ್‌ನಾಡೇ,

ಪಲಕಾಲಮ್ ಆನ್ ಅಗಲ್ದಿರ್ದೆನ್.

ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚ ಲೆಂದಿರ್ದೆನ್.

ಇಲ್ಲಮೆನಗಾ ಪುಣ್ಯಂ, ಓ ಜೆಲ್ಪು ನಾಡೇ!

ಎಲೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮೇ,

ಅಮೃತತೀರ್ಥಂಗಳೇ,

ಆರ್ಯನಗರಂಗಳೇ, ಸ್ವರ್ಗಂಗಳೇ,

ದಿವ್ಯಜನಮೇ, ಮನಮೇ,

ತಂದೆಯೊಡನೆಳಮೆಯೊಳಿ

ನಿಮ್ಮೊಳ್ ಒಂದಾದೆನ್.

ಆಳ್ವಂಗೆ ನಚ್ಚಿನಾಳಾದೆನ್.

ಸೊಕ್ಕುನುಡಿ ನುಡಿವೆನ್—

ಇಂತಪ್ಪನ್ ಇಲ್ಲಮೆಂದಾದೆನ್.

ಈಗಳೋ, ಇಂತಪ್ಪನ್ ಇಲ್ಲಮೆಂದೇ ಆದೆನ್!

ಪುಡಿಯೊಳಗೆ ಪುಡಿಯ ಪುಡಿಯಾದೆನ್—

ನಾಣ ನುಡಿಯಾದೆನ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಇಂತಪ್ಪ ದುಃಖಮನ್ ತಡೆಯಲ್ಕಮಾಟೆನ್;

ನುಡಿಯೆಂದು ನುಡಿಯಲ್ಕಮಾಟೆನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಹ! ಎನ್ನ ಪೌರುಷಮೆ! ಎನ್ನೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮೇ! ಪೂಜ್ಞರೊಳ್ ಪೂಜ್ಞನ್

ಎಮ್ಮಯ್ಯನ್ ಎಗಕುಂ. ರಾಜಗುರು, ಧರ್ಮರುಜೆ, ಶಿಷ್ಯತತಭಕ್ತನ್, ?

ಯೋಧಾಗ್ರಗಣ್ಯನ್, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞರೊಳ್ ತಾನೆ ಬ್ರಹ್ಮನ್, ಸೌಮ್ಯನ್,

ಇಂತವನ್ ಜಗಮೆಟಿಗೆ ನೆಗಟ್ಟಿನ್. ಕಾಯದೆಯೆ ತಂದೆಯೊರ್ ಪುಣ್ಯಂ,

ಕೈವಿಟ್ಟು ನಂಬಿದಾ ದೇವನ್, ನಾನೊ ಮಾನಂಗೆಟ್ಟು ಸಾವೆನ್!

ಬದುಕಿನೊಳಮ್ ಆವ ಸುಖಮನ್ ಕಣ್ಣೆನ್? ಆರೆ ನಾನ್ ಪ್ರಾಣಮನೆ ತೆಪುವೆನ್,

ಆತ್ಮಕಲ್ಯಾಣಮುಮನ್ ಒತ್ತರಿಸಿ ನಾನ್ ಆರ ಕುಟುತುದನೆ ಕುಟುವೆನ್,

ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಾನಲ್ತು ಮೊದಲೊಲ್ಕಿ, ಕರ್ಣನ್. ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯಮೇ, ಕರ್ಣನ್;

ಶೃಂಗಾರಮೇ, ಕರ್ಣನ್; ಎಂಜಲ್ ಎಂಜಲ್ ನನಗೆ ಸಿಡುಕಂಗೆ—ಹುಂ!

ಈ ನಮ್ಮ ಸುಖಪುರುಷರ್, ಆ ಕ್ಲುದ್ರದೇವತೆಗಳ್ ಎನ್ ಬಲ್ಲುವೆನ್ನನ್!

೩೬೦

೩೭೦

೩೪೦

ಮೇಳಂ

ಬೇಡ, ಬೇಡಯ್, ಗುರುವೆ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ

ಸುಮ್ಮನಿರ್, ಸುಮ್ಮನಿರ್, ಸರಸ್ವತಕ್ಕರ್, ಬಲ್ಲೆನ್.

ಕಣ್ ಮಾಯೆ ಮುಸುಕದೇ, ಬಗೆ ಕದಡಿ ಗುಟ್ಟಿಯಿಂದೆ ಪೊರಳದೇ, ಆರುಂ
ನಗಲಿರರ್, ಪಾಂಡವರ್, ಕೃಷ್ಣರ್! ಕಾದನ್ ಆ ರುದ್ರನ್, ಆ ರುದ್ರನ್,
ಉರಿಗಣ್ಣನ್, ಆರ ನಚ್ಚಲ್ಲದನ್, ಕಯ್ ತಡೆದು ಪೊಯ್ಯಲಿರ್ದೆನ್ನನ್
ಮರುಳ್ಳೊಳಿಸಿ, ಈ ಮೂಕಪತುಗಳೊಳ್ ತೊಯಿಸಿದನ್ ನೆತ್ತರಿನ್ ಕಯ್ಯನ್.

ಈಗಳ್ ಅವರ್ ಉರ್ಬುವರ್ ಗೆಲವಾಗಿ—ಎನ್ನೊಲವಿನಿಂದಲ್ತು! ದೈವಂ
ತವ್ವಾಗಿ ನಡಸುವೊಡೆ, ಕಲಿ ಎಡವುವನ್, ಪೇಡಿ ಬರ್ದುಕುವನ್ ನಗುವನ್.—

ಈಗಳ್ ಏನ್ ಗೆಯ್ಯೆನ್? ಕಂಡಂತೆ, ದೇವರ್ಕ್ಕಳ್ ಒಲ್ಲದನ್; ಬೀರರ್
ನಗುವ ಪಾಡಾದವನ್; ಈ ಎಲ್ಲಮನ್ ಪೊಟ್ಟಿವ ತಾಯ್ ಮುಟ್ಟಿ ಮುನಿವನ್.

ಈ ಪಾಳೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ತವರೂರೆ ಪೋದಪೆನೆ, ಎಂಧ್ಯಮನ್ ದಾಂಟಿ,

೩೯೦

ಆವ ಮೊಗದೊಳ್ ಬರ್ಪ ಸಂಟರನ್ ನೋಟಿಪ್ಪೆನ್? ತಂದೆ ತಾನಿಲ್ಲಂ;

ಎನಗೊಂದು ಪೆರ್ಮೆ ತಾನಿಲ್ಲಂ. ಆಗದು, ಅದಾಗದೆಂದಿಂಗಂ.

ಮತ್ತೇನ್? ಪಗಲ್, ಸೂರ್ಯದೇವನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಿರೆ, ಮೈರಿಗಳ ನಡುವೆ
ನೇರ್ನುಗಿ, ಒರ್ಮೆಯ್ಯೆ ಮೂದಲಿಸಿ, ಸುತ್ತಣೆನ್ ಬಂದು ನಡುವಂದಿನ್
ಬಿಟ್ಟಿಪೆನೆ? ಅದು ಪಗೆಗೆ ಸಂತಸಂ, ಜಯದ ಮುಡಿ. ಬೇಟೀನ್? ಬೇಟೀನ್?

ಸಾಹಸಮನ್ ಏನಾನುಮೊಂದೆಸಗಿ, ಮಗನ್ ಅರಿಯ ಕಲಿಯೆ, ಎರ್ಡೆಯುಕ್ಕಿನ್

ತಾನ್ ಅಟಿದನೆಂಬುದನ್ ತೋಟಿಲೇವೇಟ್ಟುಮ್ ಎಮ್ಮಯ್ಯಂಗಿ ಗುರುಗೆ.

ಎಡೆಬಿಡದೆ ದುಃಖಂಗಳ್ ಒತ್ತುತಿರೆ ಬಾಟಿ ನೀಳ್ವನ್ ಬಯಸಿ ತಾಳ್ವನ್

ಅಂಜುಕುಳಿ, ಕೇಟಿನ್. ಪಗಲ್ ಪಗಲುಮ್ ಏನ್ ನಲಿವೊ ಮುಂತಣ್ಗೆ ಸರಿದು,

ಪಿಂಜರಿದು, ಸಾವಿನತ್ತಲೆ ಪೋಪ ಪಯಣಂ? ತೆಗೆ, ತೆಗೆ, ಬಲ್ಲೆನ್.

೪೦೦

ನಾನ್ ಮೆಚ್ಚೆನ್ ಇಲ್ಲದಾಸೆಗೆ ಕಿರ್ಚು ಕಾಯಿಸುವ ಮುಕ್ಕನನ್. ತಕ್ಕನ್

ತಕ್ಕವೊಲ್ ಬಾಟಿಪನ್, ತಕ್ಕವೊಲ್ ಸತ್ತಪನ್. ಎನ್ನ ಬಗೆ ಕೇಳ್ವಿರ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಈ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳ್ ನಾಲಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ತು,

ಪೊಡೆಯಿಂದ ಬಂದುವೇ, ಬಲ್ಲೆಮ್ ಆಮೆಲ್ಲರುಂ.
ಆದೊಡಂ, ದುಡುಕದಿರ್. ಕೆಳೆಯರ್ಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು
ಈ ಛಲಪಿಶಾಚಮನ್ ಬಗೆಯಿಂದ ಪೊಟಮಡಿಸು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓ ಎನ್ನ ಕಂದ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ! ವಿಧಿಯಿಂದೆಯುಂ ನರರ್ಗೆ ಕ್ರೂರಂ
ಬೇಟಾಲ್ಲ. ಭೃಗುವಂಶದೊಳ್ ಪರಶುರಾಮಂಗೆ ತಂಗಿಯೆನಲ್ ಒಗೆದೆನ್.
ಈಗಳ್ ಎನಾದೆನ್! ಕೇಳ, ದೈವೇಚ್ಛೆಯನ್. ಜಮದಗ್ನಿ, ಅಯ್ಯನ್,
ಎನ್ನನ್ ಆ ಋಷಿ ಭರದ್ವಾಜಂಗೆ ಕೊಟ್ಟನ್—ದಾನಮನ್ ಕೊಟ್ಟನ್. ೪೧೦
ಆತನೊಡನಲೆದೆನ್ ಆನ್ ಕಾಡುಮನ್ ಮೇಡುಮನ್. ಆ ಬೀರಸಿರಿಯು
ಮಂಗಳದ ಕಳಶಮೆನೆ ಬಸಿಪಿಶಾಚಿಗೆ ಲೋಕೈಕಬಾಣನನ್ ದ್ರೋಣನನ್ ಪೊತ್ತೆನ್.
ಮೊಗಗಾಣ್ಣು ಮುನ್ನಮೇ ಯಮನ್ ಉಯ್ದುನ್ ಇನಿಯನನ್. ಪೊತ್ತನನ್ ಪೆತ್ತೆನ್,
ನಡಪಿದೆನ್, ಒರವನಾಳ್ ಮಾಡಿದೆನ್. ಬಡತನದೊಳ್ ಎತ್ತಲುಂ ತಿರಿದು
ಬಾಲ್ವಂಗೆ ನೀನ್ ಮೂಡಿ, ತಾಯನ್ ಅಂದೇ ತಿಂದುಕೊಂಡಯ್. ಮಗುಗೆ
ಪಾಲ್ಗಿಲ್ಲ. ರಾಜರೊಳ್ ಕೆಳತನಂ, ಉಣಲ್ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್
ಕುರುಧರೆಗೆ ಕರೆತಂದೆನ್. ಅರಸರೊಳ್ ಗುರುತನದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ ಉಂಡೆನ್.
ಪರ್ಗಿಚ್ಚು ಭಾರತಂ ಪೊತ್ತಿತ್ತು; ಭಸ್ಮಮಾದನ್ ಮಗನ್; ಬಿಂದೊಡಲೆನ್ನಗೆ
ನೀನೊರವನ್ ಇರ್ದಪಯ್. ಪುರುಳಾಗು, ಮರುಳಾಗು, ಕಲಿಯಾಗು, ಪೇಡಿಯಾಗಣ್ಣ,
ನೀನೊರವನ್ ಇರ್ದಪಯ್. ಪೋಗದಿರು, ಪೋಗದಿರು, ಕಾಲ್ಕಟ್ಟ ಬೇಡುವೆನ್ ೪೨೦
ಪೋಗದಿರು, ಓ ಎನ್ನ ಕಂದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ! ಎನ್ನನ್ ಆಗ್ಗಿತ್ತು ಪೋಪಯ್?
ನೀನ್ ಪೋದ ಮುಟಗಟ್ಟಿಗೆ ಅಡಗಿರ್ದ ಶೂರರ್ ಎಲ್ಲರ್ ಬಂದು, ಸೆಳೆದು,
ಕೊಂಡು ಪೋಗೀ ತೊಟ್ಟನೆಂದು ಬಯ್ಯುಯ್ಯರೇ—ನಿನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ!
ನಿಮ್ಮ ಕುಲಕಿದು ಜಸಮೆ? ನಿನಗೊಂದು ಕೀರ್ತಿಯೇ? ಇದನ್ ಎಣಿಸವೇಡಾ?
ನಿಮ್ಮಯ್ಯನನ್ ನೆನೆಯ—ಪುಸಿಪಾವುಗಳೆಳ್ಳು ಬಿಲ್ಲನ್ ಬಿಸುಟು ಸತ್ತನ್.
ನಿನ್ನ ತಾಯ್ ಸೂರ್ಯಮುಲುಕು ಮುಟಿತು ನಿನ್ನನ್ ಪರಸಿ, ಬಾಟಾ ನೂಟನ್, ಅಣುಗ,
ಪಿರಿಯ ಪೆರರಾಗೆಂದು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ನಡೆದಳ್. ಪಿತೃಲೋಕಕ್ಕೀಗಳ್
ನೀನ್ ಪೋಗಿ, ಆನಂದಮೇಲ್ ಅವರ್ಗೆ ಇದಿರ್ಗೊಳಲ್? ನಿನ್ನ ಮಗುವಿರುಕ್ಕುಂ.
ಪಸುಗೂಸು, ತಾಯಿಲ್ಲ; ತಂದೆಯುಂ ತೊಟದನೆನೆ ಬೆಳೆವನ್ ಅವನ್ ಎಂತು?

ನೋಟ್ಟಿರ್ ಆರ್? ಕಲಿಪರ್ ಆರ್? ಒಬ್ಬ ಪೆರ್ಮೆಯ ನೆಲೆಗೆ ತರ್ಪರ್ ಆರ್? ಪೇರಿ. ೪೩೦
 ಓ ಎನ್ನ ಕಂದ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ನೀನ್ ಸತ್ತು ನಮ್ಮುಮನ್ ಸಾಯಿಪಯ್.
 ನೀನಿಲ್ಲದಾರ್ ಇರ್ಪರ್ ಎನಗೆ? ಅವ ಮನೆ, ಅವ ಮೊಟ್ಟಿ ಎನಗೆ?
 ನಿನೊಳೇ ಎನ್ನ ಬಾಟ್. ಪೆಟಿವೇಡ ಒಲೈ ಮತ್ತೊಲೈಯನ್? ತಕ್ಕನ್
 ನಲಿವನ್ ಒರ್ಕಡೆ ಪಡೆದು ಮಿಡಿದಪನೆ? ಮಿಡಿಯಲೈ ತಕ್ಕನ್ ಎಂತಪ್ಪನ್?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಎನ್ನವೋಲೆ ನೀನ್ ಅವಳೈ ಮಿಡುಗು, ಮಿಡುಗು.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮಿಡುಗಿದಪೆನ್—ಮಿಡುಗಿದಪೆನ್—ಪೇರಿ ಮಾತು ಕೇಳ್ವಳೋ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪೇರಿ, ಅಣುಗ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಏನೆ ಪೇರಿ ಮಾಡುವೆನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ಮಗನ್, ಎಲ್ಲಿ ಅವನ್? ಕರೆದುತಾರ, ನೋಡುವೆನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಬೆಡಿದಿದೆನ್ ಆನ್, ಕೂಸನ್ ಅದನ್ ಬೀಡ ವೊಲಿಗೆ ಕಟಿಪಿದೆನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನಗೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟದೊಳೋ? ಬೇಟಿ ನೀನೆ ಬಗಿದೆಯೋ?

೪೪೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪಸುಳಿ, ಪಾಪ, ಓಡಿ ಬರಲ್ ಕಂಡು ಕೊಲ್ಪಿ ಎಂದವಳ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಆಹ, ಇನ್ನದೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮ್ ಎನಗೆ ತಕ್ಕುದುಮಿಡುದು!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕಾವಲ್ ಇರ್ರು ತಪ್ಪಿಸಿದೆನ್ ನಾನ್ ಅದನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ವೊಗಿಟ್ಟಿನ್ ಅಜ್ಜಿ, ನಿನ್ನ ಮುಂದುಗಾಣ್ಕೆಯನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಈಗ್ ಏನೊ ನಿನ್ನ ಬೆಸನ್ ಮಾಡ್ಪುದು?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮಗನನ್ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡುವೆನ್, ಮಾತಾಡುವೆನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓಡಿ ನಾನೆ ವೋದಪೆನ್—ತಂದಪೆನ್.

[ಘೋಷಕ]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಬರ್ರಳೋ? ಬಾರಳೋ?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಬಂದಳ್ ಇದೋ ಬಂದಳ್.

[ಭಾರ್ಗವಿ, ರುದ್ರಶಕ್ತಿ]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎತ್ತಿಕುಡು, ಬಾ ಎತ್ತಿಕುಡು, ಕಯ್ಗೆ. ಎನ್ನ ಮಗನಾಗೆ ಇವನ್ ಅಂಜನ್
ಈ ಘೋರಮನ್ ಕಂಡು. ಈಗಲಿಂದಮೆ ತಂದೆಯೊರಟುತನಕಿವನನ್ ೪೫೦
ಕುದುರೆಮುಟ್ಟೊಲೊ ತಿರ್ದಿ ಪಯಗಿಸಲ್ಪೊಯ್ಯಿಂ. ತಂದೆಯಿನ್, ಕಂದ,
ಮೇಲಾಗದ್ಯಷ್ಟದೊಳ್; ಮಿಕ್ಕೊಲ್ಲ ನಡತೆಯೊಳಮ್ ಅವನಂತೆ ಆಗು.
ಪಟಿ ತೊಡದ ಪಿರಿಯ ಪೆಸರಾಗು. ಎನ್ ಸುಖಂ, ಎನ್ ಶಾಂತಿ, ಮುಖದೊಳ್!
ನೀನ್ ಅಪ್ಪಿಯೆ ಈ ಎನ್ನ ಸಂಕಟಮನ್—ಅಪ್ಪಿಯಮೆಯೆ ಸುಖಂ! ಅಪ್ಪಿದ ಬಪ್ಪಿಕೆ
ತಂದೆಯಾರ್, ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯೆಂದು ತೋಪಿವೊಯ್ಯಿಂ, ಮಗನೆ, ಪಗೆಗೆ.
ಅದುವರಂ, ತಾನ್ ಗಾಳಿಯೊಳ್ ಸುಟ್ಟು, ಪಸುಳಿತನಮನ್ ಸವಿದು, ಇವಳ,
ಈ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದೇವತೆ ಇವಳ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಯಾಗಿ ನೀನ್ ಬಾಪಿಯ.
ನಿಮ್ಮನ್ ಆರುಂ ಜಪಿಯರ್ ಆನ್ ಪೋಗೆ, ಅಂತಪ್ಪ ರಕ್ಷಕನನ್ ಇಡುವೆನ್.
ಎನ್ನ ತಂದೆಯೆ ಶಿಷ್ಯನ್, ಎನ್ನ ಕೆಳೆಯನ್, ಬೇಂಟೆಯೊಳಗೀಗಲ್ ಇರ್ದುಂ,
ವೊಟ್ಟಿಟ್ಟಿಯೆ ಬಾರದಿರನ್ ಆ ಏಕಲವ್ಯನ್. ಬೇಂಟೆಪುಲಿಗಳಿರ, ೪೬೦
ಕೆಳೆಯಿರಿ, ನಿಮ್ಮೊಳಂ, ಅವನೊಳಂ, ಈ ಅಪ್ಪಿಪ್ಪಿನ ಪೊಪ್ಪಿಯನ್ ಇಟ್ಟಿನ್.
ಪೇಪಿಮ್ ಆತಂಗಿದನ್. ನಮ್ಮನಿಯ ನಾಡಿಂಗೆ ಈ ಮಗುವನ್ ಉಯ್ಯಿಂ.
ಎಮತೊಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಕಿಡಿ. ಎನ್ನಾಯುಧಂಗಳನ್ ಪಗೆಯ್ಗೆ ಬೀಟಿ
ಕುಡದಿರಿ. ಬಾ, ರುದ್ರಶಕ್ತಿ, ಪಿಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ ಅಂಬುಮನ್. ಪಿರಿಯ
ದೇವತೆಗಳಿನ್ ಬಂದುದಿದು—ಪರಶುರಾಮನದು—ದ್ರೋಣನದು—ನಿನ್ನ

ತಂದೆಯದು—ಮೆಲ್ಲಯ್ಗಿನ್ ಪಿಡಿಯ ಈ ದಿವ್ಯಧನುವನ್—ಅಹ, ಎಲ್ಲಿ,
ವೂಡು—ಒಂದಂಬನ್—ಇಂತಿಂತು—ನಲ್ಲದಹ, ನಲ್ಲದು! ಗಿಲ್! ಗಿಲ್!

[ಬಾಗಿಲೊಳ]

ಎನ್ನೊಡನೆ ಬರ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕೈಲ್ಲಮುಂ. ಕರೆದುಕೊಳ್. ಬಾಗಿಲನ್ ಮುಚ್ಚು.
ಏನ್ ಇದೇನ್ ಕಣ್ಣೀರ್? ಅಱಿಬೇಡ—ಅಱಿಬೇಡ: ಅಱಿಕ್ಕಿ ಪೆಣ್! ಬಾ, ಒಳಗೆ.
ಪುಣ್ ಕೊಯ್ಯಲಿಪ್ಪಂದು ಮಂತ್ರಮನ್ ಮಿನುಕುವನ್ ಅವನ್ ಮರುಳ್ ಮೈದ್ಯನ್. ೪೭೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಕರ್ಬು ಕಡಿದಂತಿಂತು ನೀನ್ ನುಡಿಯೆ ಏನೆಂಬೆನ್?

ನಿನ್ನ ಕೂರ್ನಾಲಗೆಗೆ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯಂ ಪೋಯ್ತು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕಂದ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಏನ್ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪಿಸಲವು?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕೇಳದಿರು, ಕೇಣಕದಿರು. ನಿನಗಡಕಮ್ ಒಳ್ಳಿತ್ತು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅಯ್ಯೊ ಎರ್ದೆ ನಡುಗುವುದು. ಬೇಡುವೆನ್, ಮಗನಾಣೆ,

ಆ ದೇವತೆಗಳಾಣೆ, ಎಮ್ಮನಿನ್ ತೊಪ್ಪಿಯದಿರ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನನಿನ್ ಮುಳಿಯಿಪಯ್. ಅಱಿಯೆಯಾ ದೇವತೆಗೆ

ಮೆನಗಮ್ ಇದಾರ್ ಪುಣಂ ಪಱಿದು ಪೋಯ್ತೆಂಬುದನ್?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಬಾ, ವತ್ಸ, ಸಾಲ್ಕುಂ ಈ ಕಪ್ಪಾತ್ತಂ. ತವರಡವಿನಿಱಿಲೊಳ್

ಸಮುಪವಂ ಮುಱಿದೆಱಿಕ್ಕೆಯಾತ್ಮಮನ್, ತಪಮೆಸಗಿ.

೪೮೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ತಪಂ! ಏನ್ ತಪಂ? ಎತಱಿಕ್ಕಿ? ಆರೆ?

ಬಾಱಿನ್ ಬಱಿಯದಾದಂದು, ಸಾವು ತಾನ್ ಪೂರ್ಣಂ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಹಾ| ಹಾ|

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೨೫

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕೇಲ್ವರ್ಗಿ ಮೇಲೋರ್ಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ನೀನ್ ಕೇಳೆಯಾ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ಕಿವಿ ತುಂಬ ನೀನೇ!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಟ್ಟಿನ್! ಕೆಟ್ಟಿನ್!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಒಳಗೆ ಬಾ, ಸಾಲ್ಕುಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕರಗು ಕರಗಿಲೆ, ಕಂದ. ದೇವರ್ಕಳ್ ಒಸೆದಪರ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮರುಳ್ ನೀನ್! ಕರಗಿಸುವಳ್ ಈಗಳ್ ಎನ್ನರ್ದುನ್.

[ಘೋಷ. ಬಾಗಿಲ್ ಮುಚ್ಚುವುದು.

ಮೇಳಂ

೧ (೧)

ಜೆಲ್ವಿನ ನೆಲೆ, ಕಣ್ಣಳ ಬಲೆ, ಸುಖದೊಪ್ಪಿತೆಯ ಬನವಾಸೀ,
ಬಳಿದಲೆದಾ ಕಾನ್‌ಮಲೆಗಳನ್ ಆನ್ ಮುಪ್ಪಿವೆನೆ, ಬನವಾಸೀ!

ಭಾರತದೀ ಸುಪ್ಪಿಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲ್ಕುತೆ ನಾನ್ ತಪ್ಪಿಗಾದೆನ್; ೪೯೦

ಪೆಪ್ಪಿ ತುಂಬುತೆ, ಪೆಪ್ಪಿ ತೇಯುತೆ, ಮನೆಗಾಣದೆ ಬಡವಾದೆನ್;

ನಿನ್ನನೆ ನೆನೆನೆದೋ ತಾಯ್, ಪಂಜುಲಿಸುವ ನೋವೊಂದೇ!

ಇನ್ನೆ ನಗೇನ್ ಆಸೆಗಳೋ, ಪಾರ್ಪುದು ನಾನ್ ಸಾವೊಂದೇ!

೧ (೨)

ಪೆರ್ಮೆಯ ನೆಲೆ, ಪಡುಗಡಲಲೆ ಸುಖಮೆಪ್ಪಿಜುವ ಬನವಾಸೀ,

ನೀನ್ ಕಪ್ಪಿಪಿದ ಪೇರಾಳ್ಗಳ ಅದೇನಾದರ್, ಬನವಾಸೀ!

ಗುರು ಮಡಿವನ್: ಅಮರೆ ಮರುಳ್ ಗುರುಪುತ್ರನ್ ತಾನ್ ಮಡಿವನ್.

ನಿರ್ದಯದೈವದ ಕಯ್ಯಿನ್ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಣದೆ ಮಡಿವನ್.
 ಒರವನೆ ಕುದಿಗೊಳ್ಳನ್; ಒಲ್ಲರ ನುಡಿಯುಮನ್ ಒಲ್ಲನ್.
 ಪಾಟಿತು ಮುನ್ನಿನ ಪೊಂಕಂ! ಮುನ್ನಿನವನ್ ತಾನ್ ಅಲ್ಲನ್!

೨ (೧)

ಬಾಟಿಕ್ಕಿಯ ಕಡೆಯೊಳ್ ಬಾಗಿದ ಮುದಿಯಳ್,
 ತಾಯ್ ಇಲ್ಲದನನ್ ನಡಪಿದ ಮುದಿಯಳ್,
 ಕಂದನ ಕೇಡನ್ ನೋಡಲೊ ಬಟ್ಟಿಳ್?
 ನರೆದಲೆ ದುಃಖದ ಮಡುವೊಳ್ ಬಿಟ್ಟಿಳ್.
 ಆರ್ ಕೇಳ್ ಪರ್ ಆ ಗೋಳನ್, ಸಲ್ಲದು,
 ಸೋರೆಯ ನುಲಿನುಲಿ ಮೆಲ್ಲಲಿಯಲ್ಲದು.
 ಆರ್ವಳ್, ಜೀರ್ವಳ್, ಎರ್ದೆಯನ್ ಪೊಯ್ವಳ್,
 ನವಿರನೆ ಕೀಟ್ಟಿಳ್, ಬಿದಿಯನ್ ಬಯ್ವಳ್!

೫೦೦

೨ (೨)

ಈ ಬಾಟಿಂದಂ ಸಾವುದೆ ಸುಖಮೇ!
 ಮತಿ ಪಾಟಿಗಲ್ ಸಾವುದೆ ಸುಖಮೇ!
 ಪೆರ್ಮನೆತನಮೇನ್, ಕಲಿತನದುರ್ಮೇನ್,
 ಆಳ್ಗಳ ಸಾಲೊಳ್ ತಲೆಮೆಟಿ ಸೊರ್ಮೇನ್?
 ದ್ರೋಣನ, ರಾಮನ ಕಲ್ಪೆಯೊಳಾದನ್
 ಒಳಬೆಳಕಲ್ಲದ ಕಣ್ಕುರುಡಾದನ್,
 ಮರುಳನ್ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡನ್.
 ತನ್ನ ಪಿವನ್ ತಾನ್ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡನ್.
 [ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಖಡ್ಗಂಬಿಡಿದು. ಭಾರ್ಗವ]

೫೦೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕಾಲಜಕ್ರಂ ಪೊರಳೆ, ಮುಚ್ಚಿದುದು ಬೆಳಕಕ್ಕುಂ, ಇರ್ದುದಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ;
 ಆಗದು ಇದೆನಲವ್ವದೊಂದಿಲ್ಲ—ಘೋರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂ, ಛಲಮುಂ,
 ತಾಮೆ ತಾಮ್ ಓಡುಗುಂ! ಕದಲದೆಯೆ, ವಜ್ರಂಬೊಲ್ ಇರ್ದವನ್ ನಾನುಂ
 ಈ ಪೆಣ್ಣು ಗೋಳ್ ಕೇಳ್ವು, ಎರ್ದೆ ಕರಗಿ, ಉಕ್ಕುಡುಗಿ, ಬೀಟಿ ಬಗೆಯಾದೆನ್,

ಮುಟ್ಟಿದೆನ್—ಪಗೆಗಿವಳ್ ತೊಟ್ಟಿಗೆ, ಪಸುಳಿ ತರುವಲಿಯಾಗಿ, ಪೋಗಿನ್. ೫೨೦
 ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡುವೆನ್. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮೆಟ್ಟಿವ ತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮುಟ್ಟಿ
 ತೊಳೆದಂಟಿದೀ ಕಟಿಯನ್, ಎನ್ನುಗ್ಗದೇವತೆಯ ಕೋಪಮನ್ ತೆಗೆವೆನ್.
 ಆಳ್ ಸುಟಿಯದೆಡೆಯೊಂದನ್ ಅಟಿಸಿ, ಆಟಂ ತೋಡಿ, ಕಾಣದಂತಾರುಂ,
 ಪೂಟ್ಟಿಡುವೆನ್ ಈ ಕ್ರೂರ ಖಡ್ಗಮನ್—ಮೃತ್ಯುವುಂ, ಆ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯುಂ ಪಿಡಿಗೆ
 ಕಿಟ್ಟಿಲದೊಳ್ ಎದುಂ! ಇದನ್ ಎನಗೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕೊಟ್ಟೆಂದು ತೊಟ್ಟು
 ಒಳ್ಳಿತೆಂಬುದನ್ ಅಟಿಯೆನ್. ಅದು ನಿಜಂ, ಪಿರಿಯರ್ ಆಡುವ ಮಾತು: ಪಗೆಯ
 ಮೆಜ್ಜೊಂದು ಮೆಜ್ಜಲ್ತು, ಒಳ್ಳಿತಾಗದು.—ಆಯ್ತು, ಮುಂತಣ್ಗೆ ಕಲ್ವಂ.
 ಇನ್ ಮುಂದೆ, ಬಾಗುವೆನ್ ದೇವತೆಗೆ, ಪಾಂಡವರೈಗುವೆನ್. ಆಳ್ವರ್
 ಅವರಲೈ? ನಾಮ್ ತಟ್ಟಿವೇಟ್ಟುಂ. ಮೇಗಣಾಧಿಕಾರಕೆಂತಪ್ಪ
 ರೌದ್ರಮುಂ ಶಕ್ತಿಯುಂ ಮೊಟ್ಟಿವುದು. ಕೊಟಿಪಲ್ಲ ಕುಳಿರ ಹೇಮಂತನ್ ೫೨೦
 ಪೊಟ್ಟು ಬರೆ, ಮುಪ್ಪಾಗಿ, ಎಳೆಗುರ ಜೈತ್ರಂಗೆ ಬಟಿವಿಟ್ಟು ಪೋಕುಂ.
 ಕಾರ್‌ಮುಸುಕು ರಾತ್ರಿ ಬೆಳ್ಳು ದುರೆಗಳ ಸೂರ್ಯಂಗೆ ಬೆನ್ನಿತ್ತು ಸರಿಗುಂ.
 ಬಿಟ್ಟುಗಾಳಿ ಬಡಿದಾರ್ದು ಕಡೆಗೆ ಕಡಲನ್ ತಣಿಪಿ ಎತ್ತಲೋ ಅಟಿಗುಂ.
 ಎಶ್ವಮನೆ ಸೆಟಿವಿಡಿದು ಕೆಡಪುವಾ ನಿದ್ರೆಯುಂ ಪಿಡಿದೆಂದುಮ್ ಇರದೆ
 ಸಡಿಲವಿಟ್ಟಿಯ್ದುಗುಂ. ನಾಮ್ ಆರ್ ಎವೇಕಮನ್ ಕಲ್ಲೆಮೆನೆ, ಮರ್ತ್ಯರ್?
 ನಾನ್ ಇದೋ ಕಲ್ತಪೆನ್. ಪೊಸತೀಗಳ್ ಅಟಿತೆನೇ, ಪಗೆವನವನ್ ಒರೈ
 ಕೆಳೆಯನಪ್ಪನ್; ಕೆಳೆಯ ಪಗೆಯಪ್ಪನ್; ಅದಟಿಂದೆ ಕಟ್ಟೊಲ್ವೆ ತಗದು.
 ಕಡುಪಗೆಯುಮ್ ಆಗದು. ಮನುಜಂಗೆ ಸ್ನೇಹಮೆಂಬುದು ಪುಸಿಯ ನಡ್ಕು.—
 ಈಗಳ್ ಎನಗೆಲ್ಲಮುಂ ನೇರ್ದಕ್ಕುಂ. ಎಲೆ ತಾಯೆ, ನೀನ್ ಒಳಗೆ ಪೋಗು,
 ದೇವತೆಗಳನ್ ಬೇಡು ಎನ್ನೆರ್ದೆಯ ಬಯಕೆಗಳ್ ಕೂಡಿಬರ್ದೆಂದು. [ಭಾರ್ಗವ ಪೋಷ್ ೫೪೦
 ಕೆಳೆಯರಿರ, ನೀಮುಮ್ ಇನ್ನವಳಂತೆ, ಎನ್ನ ಬಗೆಯನ್ ತಿಳಿದು ಸಲಿಸಿಂ.
 ಏಕಲವ್ಯನ್ ಮರಳೆ, ನೀಂ ಪೇಟಿಮ್, ಎನ್ನೊಳಂ ನಿಮ್ಮೊಳಂ ಮುಟ್ಟುಕಮ್ ಇರ್ಕೆಂದು.
 ನಾನ್ ಪೋಪೆನ್ ಎತ್ತ ಪೋವುದೊ ಅತ್ತ. ಇನಿತಟಿಲೆ ಕೇಳ್ವ ಪಿರ್ ನೀಮುಂ
 ಒಸಗೆಯನ್—ಈ ಸಂಕಟಂ ಕಳಿದು ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ ಆಂತುದನ್ ನಿಮ್ಮ ಎರನ್.

[ಪೋಷ್

ಮೇಳಂ

೧

ಹೋ! ಆನಂದಂ! ಪೇರಾನಂದಂ!
ನೆಗೆವಾ ಕುಣಿವಾ ಮಿಗುವಾನಂದಂ!

ಓ ಶಿವ, ಬಾರಯ್!

ಓ ಶಿವ, ಬಾರಯ್!

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಕೋಡಿನ ಬೀಡಿನ,
ತೆಂಕಣ ನಾಡಿನ ಕೋಯಿಲ ಕೋಡಿನ,
ಒಂದೇ ನೆಗೆತಂ ನೆಗೆಯುತೆ ಬಾರಯ್.

೫೫೦

ಬಾ, ನಟರಾಜಾ,

ಬಾ, ನಟರಾಜಾ,

ಲೋಕಂ ಪುಟ್ಟಲ್, ಲೋಕಂ ಸಾಯಲ್,
ದೇವತೆಗಳ ಗಣಮೆಲ್ಲಂ ಪಾಯಲ್,
ಒರ್ವನೆ ತಾಂಡವವಾಡುವ ರಾಜಾ,
ನಾಟ್ಯಂಗಲಿಸುವ ಓ ನಟರಾಜಾ,
ಕುಣಿವೆನ್, ಕಲಿಸೆನಗೀಗಳ್, ಬಾರಯ್,
ಕುಣಿವೆನ್, ಬಾರಯ್!

ಓ ಶಿವ, ಬಾರಯ್!

೫೬೦

೨

ಕಣ್ಣೆನ್ ಜೆದಱುತು ಕಟ್ಟಿಲೆ ಪಾರಯ್!
ನಮೆಯಾ ಭ್ರಮೆಯಾ ಕಟ್ಟಿಲೆ ಪಾರಯ್!

ಹೋ! ಆನಂದಂ!

ಪೇರಾನಂದಂ!

ಕಣ್ಣೆನ್ ಮುಸುಕಿದ ಕಟ್ಟಿಲೆಯೋಡಲ್,
ಬಗೆಯೊಳ್ ಶಿವನಾ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಾಡಲ್,
ಮೂಡಿತು ಸೂರ್ಯಂ—ಜೀವಾನಂದಂ!

ಓ ಶಿವ, ಶಂಕರ,

ಓ ಶಿವ, ಶಂಕರ,

ಬರ್ದುಕಿದನೇ ನಮ್ಮ ಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ !

೫೭೦

ತಿರುಗಿದನೇ ಆ ರುದ್ರಪ್ರೇಮನ್ !

ತಿರುಗಲ್ ಭಕ್ತಿಗೆ, ಸೇವೆಗೆ, ಶಂಕರ,

ಆಗದುದಾವುದು, ಓ ಶಿವ, ಶಂಕರ,

ಕುಣಿವೆನ್, ಕರುಣಿಸು, ನನಗಾನಂದಂ !

ಕುಣಿವಾನಂದಂ !

ಪೇರಾನಂದಂ !

[ದೂತನ್]

ದೂತನ್

ಅಣ್ಣಂದಿರ್, ಏಕಲವ್ಯನ್ ಬಂದನ್. ಒಡನೆ ಜೇನ್ ಮುಸುಟ್ಟಿವೊಲ್ ಮುಸುಟ್ಟಿ,
ಎಡಕೆ ಬಲಕೆಱಿದಾಡಿ, ಜಱಿದಾಡಿ, ದಱಿಮೆಲ್ಲ, ಆ ಮರುಳ ಬಂಟನ್,
ಇರುಳ್ ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಗೊಟ್ಟಿವ ಕಳ್ಳರ್; ಕಲ್ ಬೀಱಿಂ, ಕಲ್ ಬೀಱಿಮೆಂದು
ಒರ್ಕೊರಲ್ ಕೂಗಿದರ್. ನೆಗೆದತ್ತು ಕಯ್ಗೆ ಬಾಳ್. ಬಲ್ಲೊಲೆಗಳ್, ಬಾಳ್ಗೆಡೆವೊಕ್ಕು ಖಲಂ
ಸಂತ್ಯೆಸದಿರೆ ಕೃಷ್ಣನ್. ಎಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್? ಒರೆವುದೊಂದಿರ್ಕ್ಕುಂ.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಒಳಗಿಲ್ಲ, ಇದೆ ಪೊಱಿಗೆ ಪೋದನ್—ಮಾರ್ಪಟ್ಟು,

ಪೊಸ ಬಗೆಗೆ ಪೊಸತೊಂದು ಕುಱಿ ಪಿಟ್ಟು.

ದೂತನ್

ಅಹಾ! ಅವನ್

ಕಱಿಪಿದುದೆ ತಡಮೊ? ಮೇಣ್, ಬಂದುದೇ ತಡಮೊ ನಾನ್?

ಮೇಳನಾಯಕನ್.

ಏನಂತುಟವಸರಂ?

ದೂತನ್

ತಾನ್ ಮರಳ್ವನ್ನೆ ಗಂ,

ತಡೆದಿರಿಂ ಬೀಡಿನೊಳೆ ಎಂದೊಡೆಯನ್ ಅಟ್ಟಿದನ್.

మేళనాయకన్

పేరిట్టినే, ఇదేతానే పోదన్—నల్లదే:
దేవతగే శాంతియన్ మాడువుదే అవనేణికే.

దూతన్

పుడూ, పుడూ! దివ్య జ్ఞానమిరే కృష్ణంగే!

మేళనాయకన్

ఎన్ అవన్ పేరిట్టి కణి? నిన్ కండ కణియుమ్ ఎన్? ౫౦౦

దూతన్

సుమ్మనే కేళ్—కేళ్ళుదన్ పేరిట్టిన్—

పల్మోరేవ బిరరన్ పడెగళన్ బిట్టికలవ్యనోడవందు,

మృత్రియోక్ కయ్యిడిదు, కృష్ణనింతెదన్—ఆ అశ్వత్థామన్

ఈ పగల్, ఈ పోకివిదొందు పగల్, ఒళగిర్మే. పోకిగళ్ళే బిడదిర్.

ఎనానుమన్ మాది బిడినోళి మిటియిరిసు, బాట్టిప్పదన్ బయనే.

ఇదొందు పగల్, ఆ రుద్రనాగ్రహం బడివుదు, ఎట్టి టికే! ఎందన్.

మత్తమ్ అవనేందన్—మిటియవా మాతుగళ్—ఎగళ్ మనుష్యన్

తాన్ మనుష్యనే ఎంబుదన్ మిటితు, కడుకొబ్, ఒళ్ళితర్కెల్లన్,

ఆగళే దేవర్కళ్ అవన బాట్టిగడరొడ్డి కేటిగురుకే పోయ్యుర్.

ఎందుం అశ్వత్థామన్ ఈ పాంగే! ఎళవేయోళి, పరసుత్తే తందే

౬౦౦

బిల్జాణనాదే, గేల్: వోదల్ ఎటిగి దేవతగే, పొరుషదే నిన్ గేల్—

అయ్యన్ ఇంతేనే, సోకి, మగన్ ఎన్న్—దేవతేయ బలమ్ ఇరొడ్డయ్య,

పేడియుం గిల్దపన్. అవగళ నేరంబారదా గిల్లవేణ్ణ

ముందలెయన్ ఈటిప్పిన్! ఎన్ గత్పం! ఇన్నొర్మే మదదేవ రుద్రన్

యుద్ధదోక్ మేలిర్దు, ఇత్త పగే, ఇత్త పోయ్, క్కొళ్ గెలవన్ ఇత్తేన్,

ఎందుబ్బిసుత్తే బరే, సిడుకెనిందాళ్ ఆడబారదుదన్ ఆడి,

ఎలే రుద్ర, అదో అవర బేబులం పోగు; అశ్వత్థామన్ ఇద

వోనే ముటియదేందన్. ఇంతప్ప సుడిగళిన్, ఆకాగి పుట్టి

ఆళ్ళి ఎఱిద పేర్మేబగిగళిన్, రుద్రన కనల్మేయన్ తలగే

ತಂದುಕೊಂಡನ್. ಈ ದಿನಂ ಬರ್ದುಕಿದೊಡೆ, ನಾಮುಯಿ ಸಿಕೊಳಲಕ್ಕುಮ್ ಅವನನ್ ೬೧೦
ರುದ್ರಪ್ರಸಾದದಿನ್—ಇಂತು ಕೃಷ್ಣನ್ ತಿಳಿಪೆ, ಒಡನೆ ಬಂದೆವು: ಮುಂದೆ
ಓಡಿಸಿದನ್ ಎನ್ನನ್ ಎಲ್ಲಾ ಟಿಸಲೈ. ಪೋಗಿರಲ್ ಮುನ್ನ ಮೇ ಪೊಟಿಗೆ,
ಸತ್ತನ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್.—ಇಲ್ಲ, ಇದು ಕೃಷ್ಣನದು ಪೊಸತೊಂದು ತಂತ್ರಂ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅಱಿಲ ಮಗು, ಭಾರ್ಗವೀ, ಕೇಳ ಬಾ, ವಾರ್ತೆಯನ್.
ಶಾಂತಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲೆಂದೆ ತೋಟುಗುಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎಕಣ್ಣ, ಕೆಳರಿಪಿರ್, ಇದೆತಾನೆ ಮೇಲೆ ಮೇ
ಲೊತ್ತಿ ಬರ್ಪಿಲಿಂದೆ ಬಿಡುತೆಗೊಂಡಿದ್ದಳನ್?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಈತನ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ ಕುಟುಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್
ಕೆಟ್ಟುದನ್ ತಂದೆಮ್ಮ ಪೊಡೆಗೆ ಕಿರ್ಚಿಕ್ಕಿದನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎನಪ್ಪ, ಮುಟುಗಿಪೋದೆವೊ ನಾಮ್? ಅದೇನ್, ಅಱಿವು. ೬೨೦

ದೂತನ್

ಪೊಟಿಗವನ್ ಪೋಗಿದೊಡುಟುವ ನಚ್ಚುಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪೋದನೇ!—ಎಕಿಂತು ನುಡಿವಯ್?

ದೂತನ್

ಎಕಲವ್ಯನ್ ಪೇಟ್ಟಿನ್—ಒಳಗಿಕ್ಕಿ ಬಿಡಿನೊಳ್;
ಪೊಟಿಗೆ ತಾನೊರ್ದನೇ ಪೋಗಲಾಗದು ಎಂದು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅವನೆಲ್ಲಿ ಎಕಲವ್ಯನ್? ಇಂತೇಕೆ ಪೇಟ್ಟಿನ್?

ದೂತನ್

ಬರುತಿರ್ಪನ್. ಈ ಪಗಲ್ ಪೊಟಿಗೆ ಸುಟಿಯಲ್ ಸಾವು
ನಮ್ಮ ವೀರಂಗೆಂದು ತಾನಾತನ್ ಒಣ್ಣಪನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆಹ, ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೇ? ಆರ್ ಅವಂಗಲಿಪಿದರ್?

ದೂತನ್

ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಿ, ಕೃಷ್ಣನ್. ಉಱಿವು, ಅಱಿವಿಂದೆಂದು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕಾಪಾಡಿಂ, ಓ ಕೆಳೆಯಿರ್! ಬೀಳ್ವಿ ಸಿಡಿಲ್ ತಪ್ಪಿಸಿಂ!

೬೩೦

ಇತ್ತಲ್ ಓಡಿಂ ಕೆಲರ್, ತರಲ್ ಏಕಲವ್ಯನನ್.

ಮೂಡಲ್ ಕೆಲಂಬರ್—ಪಡುವಲ್ ಕೆಲಂಬರ್.

ಅಱಿಸಿವ್ ಆತನ ಪಜ್ಜೆ ಪೋದ ಪಾಱಿ ಪೊಲಂಗಳಂ.

ತಿಳಿದೆನ್ ಈಗಲ್—ಪುಸಿದು, ನಂಬಿಸಿ, ಕಱಿಲ್ವಿದನ್.

ಪಱಿಯೊಲೈಯನ್ ಬಿಸುಟನ್. ಅಯ್ಯೊ, ಮಗು, ಏವೆನ್?

ಕುಳ್ಳಿರಲ್ಪಾಗದು. ಆದನಿತು ಬೆನ್ನೊಳ್ಳೆ ಬರೈನ್.

ನಿಲ್ಲದಿರಿಂ, ಅಣ್ಣಂದಿರ್, ಓಡಿಂ. ತಡೆಯೆ ಪೊತ್ತಿಲ್ತು, ಓ ನಲ್ಲಿರ್.

ಪಿಡಿಯಲ್ಕೆವೇಱ್ಕುಮೇ ಸಾಯಲ್ ಓಡುವನನ್!

[ಪೋಪರ್

[ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೀಟಿಗೊಂಡೆಡೆ ಕಾಡು]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ನಿಶ್ಚಲಂ ನಿಂದುದೀ ಕಟುಕನ್. ನಂಬತಕ್ಕುದು—ಮಗುಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುಂ.
 ನ್ಯಾಯಮೇ, ಪೊತ್ತಿರಲ್ ನೆನೆಯಲ್ಕೆ. ಮೊದಲೆ ಇದು ಆ ಶತ್ರುಮಿತ್ರನ್ ೬೪೦
 ಅಭಿಮನ್ಯು, ಎನ್ನ ಕಟುಪಾದವನ್, ಸಮಯುದ್ಧದೊಳ್ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟ
 ಕೊಡಗೆ ತಾನ್; ಪೆಟಿನಾಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಾಂಟಿರುಂ; ಪೊಸತು ಮಸೆದೀಗಳ್
 ಮೊನೆಗೊಂಡ ಕೂರ್ಪಿನದು; ನೋಡಿ ನಚ್ಚಿನ್ ನಾನೆ, ಒಡನೆ ಸಾವೀಯಲ್.
 ಸಿದ್ಧಮ್ ಆಮ್ ಇರ್ಪರುಂ. ಓ ರುದ್ರ—ಪ್ರಾರ್ಥಿವುದು ಸಾವರೈ ಧರ್ಮಂ—
 ಎನೆಗೊಳ್ಳೆಯವನಾಗು. ದೊಡ್ಡ ವರಮುತ್ತು ನಾನ್ ಬೇಡುವುದು ನಿನ್ನನ್.
 ಈ ಬಾಳಮೇಲ್ ಬಿಟ್ಟು ನೆತ್ತರನ್ ಬಸವನನ್, ಬಂದು ಮೊದಲ್ ಎತ್ತಲ್
 ಏಕಲವ್ಯಂಗಪಿ, ಅಟ್ಟು ಆರಾಧನಮನ್: ಪಗೆ ಮೊದಲ್ ಕಾಣಲ್,
 ಎಪ್ಪಿದವರ್ ನಾಯ್ಸರಿಗೆ ಫರ್ದುಗಳ್ಗೆರೆಯಾಗಿ. ಇದೊಂದು ಕೃಪೆದೋಷು.
 ಓ ಅಗ್ನಿ, ಕರೆವೆನ್ ಆನ್, ಪಿತೃಲೋಕಕುಯ್ಯೆ ನೀನ್: ಸುಖಸಿದ್ಧಿಗೊಳಿಸು,
 ಅಕ್ಕದೆಯೆ ನೆಗೆದೆನ್ನ ಕರುಳ್ಗಳೊಳ್ ಖಡ್ಗಮ್ ಇಪ್ಪಿದೊಡನೆ—ಮೆಯ್ದಡವಿ. ೬೫೦
 ನಿಮ್ಮಮನ್ ಕೂಗುವೆನ್, ಓ ಉಗ್ರಕನ್ನಿಕೆಯರ್, ಎಂದೆಂದು ಇರ್ಪಿರ್,
 ಎಂದೆಂದು ಆಳ್ಗಳನ್ಯಾಯಮನ್, ರೋಷಮನ್, ನೋಡುತುಮೆ ಇರ್ಪಿರ್,
 ಬಿಡದೆ ಬೆನ್ನೊಳೆ ಬಂದು, ಓ ಘೋರಮೂರ್ತಿಗಳ್, ಕಾಡುತುಮೆ ಇರ್ಪಿರ್,
 ಇದೊ ನೋಡಿಮ್ ಓರೊರ್ವರ್ ಎಂತು ನಾಮ್ ಘಾತುಕರ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ತೊಡಕಿ,
 ಕೈಗುಂದಿ ಬಿಟ್ಟಿಪೆವು: ನಾನೆ ಕೊನೆ! ಪಿಳ್ಳೆ ಪೆಸರಿಲ್ಲಾಯ್ತೆ ಕೌರವಕುಲ ಶ್ರೀ!
 ಬಿಡಬೇಡ, ಬಿಡಬೇಡ—ಬೆನ್ನ ಮರು ಗಿಡಿಯಿಮ್ ಅವರ್ದ ವರವರ ಕರ್ಮಂ!
 ಬನ್ನಿಮ್, ಎಪ್ಪಿಂ, ಕ್ರೂರಮಾತೆಯರ, ರೌದ್ರಿಯರ, ಕಟ್ಟುಗ್ರಮ್ ಎಪ್ಪಿಂ,
 ತೀರಿಸಿಂ ನಿಮ್ಮ ಕೋಪಂಗಳನ್ ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯೊಳಗೊಂದುಱಿಯಗುಡದೆ!
 ನೀನುಂ, ಹಿರಣ್ಯರಥಮನ್ ಕೊಂಡು ಗಗನದೆತ್ತಿರಮಡರ್ಪ ಓ ಸೂರ್ಯದೇವ,
 ಎಮ್ಮ ಪಿರಿಯರ ನಾಡ ಮೇಲ್ನಿಂದು, ಮಲಯಗಿರಿಯೊಳ್ ಕುಡುರೆಯೆಪ್ಪಿದು, ೬೬೦
 ಪೇಟಿ, ಎನ್ನ ಕಡೆಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ, ಎಳವೆಯೊಳಗೆನ್ನನ್ ಒಲ್ಲರ್ಗಿ,
 ಈ ಎನ್ನ ಟಿಲ್ಲಗಳನ್, ಪೆರೈಬಗೆ ಸಾವನ್. ಅಹ, ಎನೊರಲ್ವರ್
 ಕೇಳೊರ್ ಈ ಕಥೆಯನ್! ಊರೇ ಮೊಪಿಂಗದೇ ಗೋಳಾಟಮಿಟ್ಟು!

ಸಾಲ್ಕುಂ, ಸಾಲ್ಕುಮ್ ಈ ಕನಿಕರಂ. ಕೆಲಸಂ, ಕೆಲಸಂ!—

ಮೃತ್ಯು, ಓ ಮೃತ್ಯು, ನೀನ್ ಬಾರ, ಬಾರಾ! ಇರಿರ್ ನಾನೆ ಬರ್ದೆನ್
ನಿನ್ನ ಮರ್ಬಿನ ಮನೆಗೆ ಬಿರು. ನೀಮ್ ಎಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆನಗೆ ಓ ಪೊಳೆವ ಪಗಲ
ಎಳಬಿಸಲೆ! ತೇರೊಳ್ ಎಜ್ಜಿದ ಪೊಚ್ಚಿ! ಇದುವೆ ಕಡೆ, ಕಡೆಯ ನುಡಿ ನುಡಿವೆನ್.

ಓ ಬೆಳಕೆ, ಓ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯೇ, ಕನ್ನಡಮೆ, ಎನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡೆ,
ನೆಲನ್ ಅಜ್ಜಿವ ಬನವಾಸಿ, ತೆಂಗುಗಜ್ಜಿ ಕೊಡೆಯಿರ್ಪ ಕಡಲುಲಿಯ ಮನೆಯೇ,
ಒಡನಾಡಿ ಪಸುಳಿಗಳೆ, ಕೆಜ್ಜಿಗಳೆ, ಪೊನ್ನಳ್ಳೇ, ಓ ಪಸುರ ಬಯಲೆ,

೬೭೦

ಬೀಟಿಕ್ಕೊಡಿಂ, ಬೀಟಿಕ್ಕೊಡಿಂ, ಎನಗೆ ಜೀವಾನಂದಮ್ ಆಗಿರ್ದರ್ ಎಲ್ಲರ್
ಬೀಟಿಕ್ಕೊಡಿಂ, ಪೋಗಿ ಬರ್ದೆನ್. ಇದೆ ಕಡೆಯ ಮಾತೆನತು, ನಾನ್ ಪೋಗಿ ಬರ್ದೆನ್.

ಮುಂದಣದು ಕಪ್ಪಿದವರ ಕೂಟದೊಳ್—ಭಾರತದ ಸಂದ ಸಿಂಹಂಗಳ್,
ಕೌರವಸ್ವಾಮಿಯೊಳ್, ಕರ್ಣನೊಳ್, ಭೀಷ್ಮರೊಳ್, ತಂದೆ ಆ ಗುರುವೊಳ್.

[ಖಡ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬೀಟಿನ್]

ಅರೆಮೇಳಂ ೧

ಅಲೆದನತ್ತ, ಅಲೆದನಿತ್ತ,
ಅಲೆಯದಿರ್ಪ ಕಡೆಯದೆತ್ತ?
ತೊಬಿಲ್ಲೆನಯ್ಯೊ, ಬಿಬಿಲ್ಲೆನಯ್ಯೊ,
ಕಾಣೆನಯ್ಯೊ ಅವನದೆತ್ತ!
ಎನದು ಸದ್ದು! ಒಹೋ!

ಅರೆಮೇಳಂ ೨

ಒಹೋ!

ನಾವೆ, ನಾವೆ, ನಿಮ್ಮ ಸೋವೆ!

೬೭೦

೧

ಬೇಂಟೆ ಇಲ್ಲ?

೨

ಪಡುವಲ್ಲೆ,
ಬಳಸಿ, ಬಳಸಿ, ಬಂದೆವೇ!

೧

ಕಂಡುದಿಲ್ಲ ?

೨

ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ,
ತಡಕಿ, ತಡಕಿ, ನೊಂದೆವೇ !

೧

ಪುಡುಕಿ, ಪುಡುಕಿ, ಮೂಡಲೆಲ್ಲ
ಕಂಡೆವಿಲ್ಲ—ನೊಂದೆವೇ !

ಎಲ್ಲರೂ

ಆರುಮ್ ಇಲ್ಲಮೆ ಎಮಗೆ ಪೇಟ್ಟಿರ್ ?
ಕಾಡ ತುಱುಕಾಱಿನೋ, ಎಱಾನ್‌ಬಿಡಿವ ತೊಱಿಯನೋ,
ಮೇರುಗಿರಿಯಿನ್ ಪಾಱಿ ಎಹರಿಸುವ ದೇವಿಯೋ,
ಆಡಿ ಸಾಗರನೆಡೆಗೆ ಸುಱಿವ ಪೊಚಿವೆನ್ನೆ ರೋ,
ಆರುಮ್ ಇಲ್ಲಮೆ ರುದ್ರನುರಿಗಣ್ಣ ನನ್ನನ್
ಎತ್ತಲ್ ಅಲೆವನೊ ಕಂಡು ಪೇಟ್ಟಿರ್ ?
ಅಟ್ಟಿದುದು ಸೆಲೆಯಡಗಿತಿ ಬೇಂಟೆಸೋವು
ನೆಟ್ಟಗಾಗದೆ ಪೋಯ್ತು, ಬಱಿಯ ಮೆಯ್ಯೋವು !

೬೯೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಹಾ ! ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯಮೇ !

೧

ಅದಾರ ಕೂಗು ಪುಱಿಲ ನಡುವೆ ಕೇಳುದು ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಟ್ಟಿನ್, ಕೆಟ್ಟಿನ್.

೨

ನಮ್ಮ ಕೆಱಿವಿ, ಭಾಗ್ಯಹೀನೆ, ಭಾರ್ಗವಿ.
ಅವಳ ದುಃಖಮ್ ಎರ್ದೆಯನ್ ಇಱಿಯುತಿಕ್ಕುಮೇ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಳೆಯಿರಾ, ಕೆಟ್ಟಿನ್, ಮುಯಿಗಿದೆನ್, ಪಾಟಿಾದೆನ್, ವೋದೆನ್. ೭೦೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಎನಾಯ್ತು, ತಾಯ್ ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ನೋಡಿಮ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ! ಇದೊ, ವೊಸತು ಕೊಲೆಪಟ್ಟು
ಈ ಖಡ್ಗ ಕೊಪ್ಪಿಯಾಗಿ ಮುದಿರು ಬಿಟ್ಟಿರ್ಪನ್.

ಮೇಳಂ

ಮನೆಗೆ ಮಗುಳ್ವಾಸೆ ಇನ್ನೇನ್ !

ಓ ಗುರುನೆ ಕೊಂದೆ ನೀನ್ ಎನ್ನನ್.

ಓ ದುಡುಕಿನಾಳೇ !—ಎರ್ದೆಯೊಡೆದ ಪೆಣ್ಣೇ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅವನದೇ ನೇರ್ದು—ಎಮಗಟಿಲ ಕೂರ್ದು.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆರ ಕಯ್ ಮಾಡಿದುದೊ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಕೊಲೆಯನ್ ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆತನದೆ; ಇದೊ ನೋಡಿಂ, ನಟ್ಟ ಬಾಳ್ ನೆಲದೊಳ್.

ಮೇಳಂ

ಓ ಎನ್ನ ಬೆತ್ತನಮೆ, ಗಾಂಪೇ,

೭೧೦

ಓ ಕುರುಡೆ, ಬುದ್ಧಿಯೊಳ್ ನುಣ್ಣೇ,

ಅಪ್ಪಿಯದಾದೆನ್—ನಿನ್ನನ್ ಅಪ್ಪಿಯದಾದೆನ್.

ಸಿರಿಯ ಕೆನ್ನೆತ್ತರನ್ ಸುರಿದಯ್ !

ನಿನ್ನ ಛಲಮನ್ ತೀರ್ಚಿ ಸರಿದಯ್ !

ಕಾಯದಾದೆನ್—ತಡೆದು ಕಾಯದಾದೆನ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆ ಘೋರಸಂಕಲ್ಪನ್ ಎಲ್ಲಿ? ನೋಟಿಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇದು ಕಣ್ಣೆ ನೋಟವೇ ? ಬೇಡ. ಮೇಲುಡುಗೆಯಿನ್
ತಲೆಯಿಂದೆ ಕಾಲ್ಪರಂ ಮುಸುಕುವೆನ್. ಒಲ್ದವರ್
ಆರ್ ತಾನೆ ನೋಡುವರ್ ಮೂಗಿನೊಳ್, ತಾನೆ ಇಱ್
ದೇರ್ಗಳೊಳ್, ರಕ್ತಮನ್ ಉಗುಟ್ಟಿದನ್ |—ಏನ್ ಮಾಚ್ಚಿನ್ |
ಕೆಳೆಯರೊಳಗಾರ್ ನಿನ್ನನ್ ಎತ್ತುವನ್ ? ಎಲ್ಲಿರ್ವನ್
ಏಕಲವ್ಯನ್ ? ಪೊತ್ತಿಲೆ ಇದು ಬರಲ್ ? ಓ ಕಂದ,
ದೈವಹತ ವೀರ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ! ಎಲ್ಲಿಂದೆ,
ಆವುದೊಂದೆತ್ತಿರದ ಪೆಂಪಿಂದೆ, ಎಲ್ಲಿಗುರುಳ್ಳಯ್ |
ನಿನ್ನನ್ ಈಗ್ ಕಂಡು ಮುಱುಗುವರ್ ಪಗೆಗಳುಂ.

೭೨೦

ಮೇಳಂ

ಕಡೆಗಾಗುವುದೆ ಆಗಿಪೋಯ್ತು !
ಮುನ್ನೆ ಅಱಿಯಲ್ಬರ್ಮುಮ್ ಆ ಬಗೆಯ ಪೇರುಕ್ಕು
ಈ ಬಗೆಯ ಸಾವೊಳೇ ಕೊನೆಗಾಣ್ಣು ಮೆಂಬುದು !
ನಿನ್ನೊಳ್ ಇರುಳುಂ ಪೊಗಸುಮ್ ಎಚ್ಚಿ ಪೊಗೆ ಗುಡುಗುಗಳಿನ್
ಆ ಬೇವ ಬೆಂಕೆ ಒಳಗಿನಿತಿರುಕ್ಕುಮೆಂಬುದು !
ಕಡೆಗಾಗುವುದೆ ಆಗಿಪೋಯ್ತು !
ಬಲಿಯಾಯ್ತು ಭಾರತಕೆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಬರ್ಮುಕು,
ಬಲಿಯಾಯ್ತು ಭಾರತಕೆ ನಮ್ಮ ಬರ್ಮುಕು.

೭೨೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅಕ್ಕಟಾ, ಅಕ್ಕಟಾ !

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪೊಗೆಪೊಗೆದು ಪೊತ್ತುಗುಂ ದುಃಖವಿದು, ಬಲ್ಲೆನ್ ಆನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅಕ್ಕಟಾ, ಅಕ್ಕಟಾ !

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆರೈ ಜೀವಂಬಿಡಿದೆ ಅವರ್ ಅಱಿಯೆ ಕಿಱಾದಬಿಲೆ ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇದು ನಿನಗೆ ಬಗೆಯೆಣಿಕೆ, ಎನಗೆ ಎದ್ದೆಬೆಂಕೆ.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವ್ವುದು, ತಾಯ್, ಅವ್ವುದು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓ ಮಗುವೆ, ಓ ಮುದಿಯೆ, ಆರ ನೊಗಕೇಗಳ್,
ಆರ ಕೋಲ್ಲಿಗಳ್, ದುಡಿದ ತೊಟ್ಟಾದೆವೋ !

೭೪೦

ಮೇಳಂ

ಎಂತೊ, ಅದನ್ ಆರೊ ಬಲ್ಲರ್ !

ಪಗೆಗಳ್ ಆರ್ ಮುಟುಕಮನ್ ಬಲ್ಲರ್ !

ದೇವತೆಗಳೇ ಕಾವರ್ !—ಎಲ್ಲರನ್ ಕಾವರ್ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ದೇವತೆಗಳ್ ಬಲ್ಲದೆಯೆ ಎಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ ಮುಟ್ಟಿದುದೇ ?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವರ್ ಇಟ್ಟ ಬೇಗೆಯೇ—ತಾಳ್ಕು ಕೊಳಲ್ ಅರಿಯದು !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಂತಿದನ್ ಮಾಡುವುದೆ ಕೃಷ್ಣನೊಳ್ ಪ್ರೀತಿಯನ್

ಆ ಕೇಡಿಗನ್ ರುದ್ರನ್—ಎಮ್ಮ ಮನೆದೇವರ್ !

ಮೇಳಂ

ನಗುವನ್ ಅಹ, ನಗುವನ್ ಅಹ, ಕೃಷ್ಣನ್ !

ನಗವೇಡ ಎಸುತುಂ ಆ ಕೃಷ್ಣನ್

ನಸುನಗುತೆ ಪೇಟ್ಟಿನ್ ಈ ಭ್ರಮೆಯ ಕಥೆಯನ್.

ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕಪರ್

ಕೇಳ್ಕು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ್.

ಅಹ, ಎನ್ನೊಡೆಯ, ಏನ್ ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾದಯ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ನಗುಗೆ, ಪಿರುಗುಗೆ, ನಲಿಗೆ, ಅಣಕಿಸುಗೆ, ಇವನಲಿಗ್ಗೆ

೭೪೦

ಆ ಪಿರಿಯ ಸಜ್ಜನರ್! ಅವರ್ಗಿನಿದು, ಕಡಿದು ಎನ
ಗೀ ಸಾವು—ತನಗೆಯೋ ಬಲ್ ಸುಖಂ, ಬಲ್ ಸುಖಂ!
ಬಯಸಿದನ್ ಅದಾವುದನ್ ತಾನ್ ಆದನೆ ಕೈಕೊಂಡನ್
ತನ್ನ ಕಯ್ ಸಾವನ್. ಏಕವರ್ ಪಿರ್ಗುವರ್?
ಇವನಮೇಲೇನೆಂದು ಜರ್ಬು ಮಾತಾಡುವರ್?

೭೬೦

ದೈವಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿನ್ ಇವನ್—ಅವರಲ್ತು ಕೊಂಡವರ್!
ಎಂದಿಂಗಮ್ ಅವರಲ್ತು. ನಗುಗೆ, ಕೃಷ್ಣನ್, ನಗುಗೆ!
ಈಗಲ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಅವನ ಕಯ್ ಎರಾಡಿದನ್.
ದುಃಖಕೆನ್ನನ್ ಬಿಟ್ಟು ಸುಖಕೆ ತಾನ್ ನಡೆದನ್.

[ಒಳಗೆ] ಏಕಲವ್ಯನ್

ಹಾ! ಹಾ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್!

[ಏಕಲವ್ಯನ್, ದೂತನ್]

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅಣ್ಣ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಗುರುವುತ್ರ, ಗುರು, ಇಸಿಯ,
ಒರ್ಟನ್ ಎನ್ನನ್ ಬಿಟ್ಟು ನೀಸಿಂತು ಪೋದೆಯಾ?

ಮೇಳಂ

ಪೋದನ್, ಪೋದನ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಾನೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನ್.

ಮೇಳಂ

ಎಲ್ಲರುಂ, ಎಲ್ಲರುಂ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಎನ್ ದುಡುಕು ಈತನದು!

ಮೇಳಂ

ಬಲ್ಲುಡುಕು, ಬಲ್ಲುಡುಕು.

೭೭೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಮಗುವೆಲ್ಲಿ? ತಾಯೆ, ಧೈರ್ಯಂಗೊಳ್. ಮಗುವೆಲ್ಲಿ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಬೀಡಿನೊಳಗಾಡುವನ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಒರೈನೆಯೆ? ಕೊಂಡು ಬಾ

ವೋಗು, ತಾಯ್, ಬೀಗಂ. ಎತ್ತಿಕೊಂಡುಯ್ದ ಪರ್

ತಾಯ್ ಬಿಡಿಯೊಳ್ ಇಲ್ಲದಿರೆ, ಪಗೆಗಳ್ ಆರಾನುಂ ಆ

ಸಿಂಹದೊಳಮುಟ್ಟುಯನ್. ನಡೆ, ವೋಗು, ನೀನುಂ. [ಭಾರ್ಗವಿಯುಂ ದೂತನುಂ ಪೋಪರ್

ಸತ್ತರೊಳ್ ಪುರುಡಿಸುವ ಶೂರರ್ ಇರ್ಪರ್ ಕೆಲರ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವ್ವುದವ್ವದು, ದೊರೆಯೆ. ನಿನ್ನೊಳ್ ಇಟ್ಟುನ್ ಕೂಸನ್

ಅಟ್ಟಿವ ಮುನ್ ಗುರುವುತ್ರನ್: ಅದಿಂತೆ ಕಾವಯ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಎಲ್ಲಿ, ಮೇಲಮುಸುಕುದೆಗೆ. ನೋಟಿಪ್ಪಿನ್ ಎನ್ನೊಲ್ಲನನ್.

ಓ ಘೋರದರ್ಶನಮೆ! ಓ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಮೇ!

೭೮೦

ಬಿರಿಯದೆಂತಿರುಮ್ ಎದೆ? ಕಣ್ಣಿರ, ಒಡೆಯಿರೇ?

ಎನಿರುಮ್ ಇನ್ ಬಾಟಿಯೊಳ್? ಕಟ್ಟಿಲ್ಮಿ, ಕಲಿತನಂ,

ಅಡಿದೆಗೆಯದಾಳ್ತನಂ, ಸ್ವಾಮಿಯೊಳ್ ನೆಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿ,

ಜಗಮನ್ ಅದಿರಿಪ ಶಕ್ತಿ—ಎಲ್ಲಮುಂ ಪೊಂದಿದುವು!

ಪೊಂದಿದುವು! ನಿನ್ನ ಸಿಡುಕದುವುಮ್ ಒರ್ಚೆಲ್ವಿನಗೆ,

ಓ ವೀರ, ಓ ರುದ್ರನವತಾರ, ಎನ್ನಿನಿಯ,

ಎನ್ನೊಡೆಯ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ಓ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ!

ಎನಗಿಂದೆ ಬೀಂಟಿಯೇ? ಇಂದೆ ವಿಧಿ ಸೆಳೆವುದೇ?—

ಇರ್ದುಮ್ ಎನ್? ವಿಧಿ ಮುಳಿಯೆ, ಅರಿದುಮ್ ಎನ್ ಮಾಟ್ಟಿರ್?

ಸಾಲ್ಗುಮ್ ಈ ಬಿಟ್ಟುಗಾಣೈ, ಮುಚ್ಚಿಂ, ಮುಚ್ಚಿಂ.

೭೯೦

ಕೆಳೆಯಿರ, ಇನ್ನೆಮಗೆ ತೆಂಕವಟಿ. ಪೋದಪೆವೆ

ಈ ಮೊಗದೊಳ್ ಅತ್ತಲುಂ? ಗೆಲವಿಲ್ಲ, ಗುರುವಿಲ್ಲ:
 ಎಮ್ಮಯ್ಯನ್ ಎನೆನ್ನನ್! ನೆಟಿಲಂತೆ ಪತ್ತಿದುರ್
 ಸೇವಿಸೆಂದಟ್ಟಿದನೆ! ನಗುತೆ, ಬಾ, ಎನ್ನನೇ
 ಎನುಮಿಲ್ಲದೆ ಸಿಡಿವ ಮುದುಕನ್ ಆ ಮುಂಗೋಪಿ?
 ಸುಖದೊಳಂ ನಗದಾತನ್ ಎನನಾಡದೆ ಬಿಡುವನ್?
 ತವರೂರೊಳ್ ಎನಗಿಂತು, ನೀನ್ ಸತ್ತು, ಓ ಕೆಳೆಯ,
 ಇಲ್ಲಿಯೋ ಪಲೊರೆವ ಪಗೆಗಳೇ—ನೆರಮಿಲ್ಲ,
 ಇನ್ನಿಕ್ಕುಮ್ ಒರ್ಕಡನ್—ಕಟಿದರದು. ಮಾಡುವಂ,
 ಬನ್ನಿಂ; ಎಚ್ಚಿಯಿಮ್ ಈ ದೇಹಮನ್ ಖಡ್ಗದಿನ್.
 ನೋಡಿಮ್ ಈ ಖಡ್ಗಮನ್; ಅಭಿಮನ್ಯು ಕೊಟ್ಟುದಿದು.
 ವ್ಯೂಹಮುಖದೊಳ್ ಪೊಣರ್ದು, ಸೋಲದೆಯೆ ಒರ್ದನುಂ,
 ಪರಸಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಎಳೆಯಂಗೆ ತನ್ನೊಲ್ಲ
 ಸುರಿಗೆಯನ್ ಕೊಟ್ಟನ್. ಆತನುಂ ತಲೆವಾಗಿ
 ಈ ಖಡ್ಗದುಡುಗೊಱಿಯನ್ ಇತ್ತನ್. ವಿಚಿತ್ರಮ್ ಅದು
 ಎಧಿಯ ಗತಿ—ಆದೆ ಸುರಿಗೆ ಇಱಿದಱಿದನ್ ಅಂದೆ ಅವನ್,
 ಇಂದಿವನ್, ಈ ಕೆಟ್ಟ ಖಡ್ಗದಿನ್. ಇದನ್ ಸಮೆದಳ್
 ಆವಳೋ ಮಾರಿಯೇ! ಅದು ಯಮನ ಮಾಟಂ.
 ಇದುವುಂ, ಇಂತೆಲ್ಲಮುಂ, ದೈವಮ್ ಒಡ್ಡಿದ ಬಲೆಗಳ್
 ಆಳ್ಗೆಳ್ಳಿ. ಬೇಟಿ ಬಗೆವನ್ ಬಗೆಗೆ, ಎನ್ನ ಬಗೆ ಎನಗೆ!

೮೦೦

೮೧೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆಳ್ಸಿರಿಗೆ ಕಟುಬುವುದು ದೈವಂ; ಇದು ಪೊಸತಲ್ಪು.—
 ಇತ್ತಲ್ ಅವನೊ ಮದಿಸಿದಾನೆವೊಲ್ ತೂಗುತ್ತೆ
 ಬಂದಪನ್.—ಭೀಮನೋ?

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಭೀಮನ್. ಸತ್ತರ್ಗೆ

ಪಾದಪೂಡಿಯನ್ ಎಸಪ ನಯಗಾಱಿನ್. ಬರ್ಕೆ, ಬರ್ಕೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಭೀಮನ್

ಎಲವೆಲವೋ, ನಿಲ್, ನಿಲ್, ಆ ಪೆಣನನ್ ಎತ್ತದಿರ್, ಬಿಟ್ಟಿರ್ ಕೇ

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಏಕುಸಿರ್ ಕಳೆದಪಯ್? ಕೇಳ್ವ ತೊಟ್ಟಿಗಳ್ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ.

ಭೀಮನ್

ಕೇಳಿಲವೋ, ನಾಡಾಡಿ. ನಿದ್ರೆಯೊಳೆ ಸೈನ್ಯಮನ್ ಕೊಲಬಗೆದ
ಘಾತುಕನ್, ರಾಕ್ಷಸನ್—

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅವನೊ ರಾಕ್ಷಸಿಯಾಕ್ಷನ್? ರಕ್ತಂ ಪೀರ್ದನ್?

ಭೀಮನ್

ಈ ಭುಜದ ಗದೆಯ ಘಾಯಕೆ ಬೆದಿರ್, ಪೆಣ್ಣಂತೆ, ಮೂಲೆಯೊಳ್
ಸತ್ತವನ್, ಯುದ್ಧಧರ್ಮಮನ್ ಅಱಿಯನ್, ಆಚಾರ್ಯಸುತನೆಂಬನ್! ೮೨೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಓ, ಭೀಮ, ಧರ್ಮಮನ್ ಪೆಸರೆತ್ತಿ ಮಾಡದಿರ್ ಅಧರ್ಮಮನ್.

ಭೀಮನ್

ನಮ್ಮ ದೇವರ್ ಬಂದು ಕಾಯದಿರೆ, ಅವನ ಕಯ್ ತಡೆಯದಿರೆ,
ಪಶುಗಳೊಳ್ ತೋಪಿದಿರೆ, ಅವನ್ ಈಗ್ಲ ಏನಾದನ್, ಅದುವೆ ನಾಮ್—
ನಾಯ್‌ಪಾಲ್ ಶವಂಗಳ್! ನಾಯ್‌ಗ್ಲೆ, ನರಿಗ್ಲೆ, ಪರ್ದುಗಳ್ಗೆ
ಬಿರ್ದಿಕ್ಕಿ ಬಿಸುಡಿಸೆನ್. ಅದೆ ಅವನೆ ತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕಾರಂ—
ಬಿಲ್ಲೆ ಟಿಡಿದಾರನೋ ಬೆದಿರ್ವುದು? ಗದೆಯ ಸವಿ ಕಾಣಾ?

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅದೇನದೇನ್, ಅಡಾಡು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳ್ವಪೆನ್. ಪರ್ದುಗಳ್ಗೆ ಡುವಾ?
ಧರ್ಮಮನೆ ಅಱಿಯನೇ ಆಚಾರ್ಯಸುತನಾಗಿ! ಧರ್ಮಮನ್ ಬಲ್ಲಯ್?
ಆಚಾರ್ಯರನ್ ಮಱಿಯೆ ಇನ್ನಂ? ನಾವೊಡನೆ ಕಲ್ಪದನ್ ನೆನೆವಾ? ೮೨೦
ಪೆರ್ದುಡಿಯ ಮಕ್ಕಳಿರ್ ನೀಮೆ ಇಂತಾಡುವೊಡೆ, ಕೇರಿಗ್ಲೆ ಏನಪ್ಪರ್.
ಪೋ ಪೋಗು. ಅಬ್ಬರಿಸಿ, ಏಱಿಸದಿರ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್.

ಭೀಮನ್

ಎನ್ ಬಿಂಕಂ, ಕಾಡ ಬಿಲ್ಗಾಱನದು |

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಗದೆ ಬೀಸುವಂತಲ್ಪು, ಭೀಮ,

ಬಿಲ್ವಿಸನ್. ನುಡಿಯಿಸಲ್ ಬಲ್ಲಂಗಿ ಬಿಲ್ಗೊಂದು, ಮೇಣ್ ಬೀಣೆಯೊಂದು.

ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂಗಾಗಿ ಗುರುಗೆ ಬೆರಲನ್ ಕೊಟ್ಟಿನ್. ಅದೊಡಂ, ನೋಡು, ತೋಱುವೆನ್ ಬಿಲ್ಗೊಂದು ಮಾಟಮನ್.

ಭೀಮನ್

ನಾಲಗೆಯೊ, ನಿನ್ನ ಬಿಲ್ ? ಸೊರೈ !

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಧರ್ಮಿರೈಡೆ ಸೊರೈ !

ಭೀಮನ್

ಧರ್ಮೋ ಎನ್ನ ಕೊಲೆಗಾಱಂಗಿ ತಡೆದು

ಮೆಯ್ಯಾಪು ನಿಲ್ಪುದಿದು ?

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಿನ್ನ ಕೊಲೆಗಾಱನ್ ! ಕೊಂದುಮ್ ಎಂತಿರ್ಪಯ್ ?

ಭೀಮನ್

ದೇವತೆಯ ದಯೆಯಿನ್. ಇಲ್ಲದೊಡೆ, ನಾನ್ ಸತ್ತ ಪೆಣಮೆ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಕಾದ ದೇವತೆಗಳ್ಗೆ ಕಡಿಗಣಿಸಿ ನಡೆಯದಿರ್.

ಭೀಮನ್

ನಾನೆ ದೇವತೆಗಳ್ಗೆ ಮೆಯ್ಯಾಱಿತು ನಡೆವವನ್ ?

೮೪೦

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಮತ್ತೆಂತು ? ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ ತಡೆವೊಡೆ ?

ಭೀಮನ್

ಎಮಗವನ್ ಕಡುವೈರಿ—ಪಶುಗಳನ್, ಪೆಣ್ಣಿರನ್,

ಮಕ್ಕಳನ್ ತಱಿದವನ್—ಪಡೆ ಶಪಿಸುತಿರ್ಪವನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಇದೊ ನೋಡು, ನಿನ್ನಿ ದಿರೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ ಮಾಡುವೆನ್.

ಭೀಮನ್

ಇದೊ ನೋಡು, ನಿನ್ನಿ ದಿರೆ ಪರ್ವುಗಳ್ಗೊಡುವೆನ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಆಗದಯ್, ಆಗದಯ್ ನಿನ್ನಿಂದೆ, ನಾನ್ ಇರಲ್.

ಭೀಮನ್

ನೀನ್ ತಡೆಯೆ, ಒಂದಲ್ತು, ಎರಡು ಶವಮ್ ಆಕ್ಕುಂ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಿಜಂ ನುಡಿದೆ—ನಿನಗೆ ಬಾಟಿನ್ ಬೇಡಮಾಯ್ತುಕ್ಕುಂ.

ಭೀಮನ್

ಬಡಪಾರ್ವರೊಳ್ ಬೆಳೆದು ಬಾಯ್ ಬಡಿವುದನ್ ಕಲ್ತೆ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಾನ್ ಕಲ್ತೆನ್ ಆತ್ಮಮನ್.

ಭೀಮನ್

ಆತ್ಮಮನ್! ಅನಾರ್ಯ!

ಲಘಂ

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅನಾರ್ಯನಾರ್, ಆರ್ಯನಾರ್? ನೋಟ್ಟುಂ.

[ಯುದ್ಧಂ, ಭೀಮನನ್ ತಟ್ಟುಬಿಕ್ಕೊಂಡು ಪೋಷನ್

ಮೇಳಂ

೧

ಪೊತ್ತಿದುವೆ, ಪೊತ್ತಿದುವೆ ನಿಷ್ಕುರದ ನುಡಿಗಳ್!

ಮೊತ್ತಮೊದಲ್ ಇನಿಯವೇ, ತುದಿ ನಂಜು ನುಡಿಗಳ್!

ಒಂದು ನುಡಿ, ಒಂದು ಕಿಡಿ—ಕೊನೆಗೆ ಕಾಟ್ಟಿರ್ಚುರ್:

ಬೀರರ್ ಇರ್ವರ್ ತೀಡೆ, ಬಿದಿರ ಮೆಳೆಗಿರ್ಚುರ್.

ಮಾಡಿದವನ್ ಆರ್ ಮೊದಲ್ ಯುದ್ಧಮನ್, ಕಾಣೆನ್,

ಕೂಡಿರ್ಪರೊಳ್ ಕಲಹಮ್ ಒಡ್ಡಿದನ್, ಕಾಣೆನ್.

ಬೇಟಿ ಕಾರ್ಯಂ ತಗದೆ ಸಾಹಸಿಗನಾಳ್ಗೆ ?
ಬೇಟಿ ಭೂಷಣಮ್ ಇರದೆ ಮಾನವನ ತೋಳ್ಗೆ ?

ಓ ಪೊಲ್ಲ ಯುದ್ಧಮೇ,
ಎಂದು ನಿಲ್ವಯ್ !

೮೭೦

ಓ ತಾಯೆ ಶಾಂತಿಯೇ
ಎಂದು ಗೆಲ್ವಯ್ !

೨

ಪಲ್ ಮಸೆದು, ಕಲ್ ಮಸೆದು, ಬಾಳ್ ಮಸೆದು, ಪೊಂಚಿ,
ಬಗೆ ಮಸಗಿ, ಬಾಯ್ ಮಸಗಿ, ಕಯ್ ಮಸಗಿ, ಮುಂಚಿ,
ಪಡೆನೆರಪಿ, ಪಗೆಯುರಪಿ, ಕೊಲ್ವ ಮುನ್ ಪಿಡಿದು,
ಪೇರಾಟಿಕಿಕ್ಕರೇ ನರಕದೊಳ್ ಗಿಡಿದು,
ಯುದ್ಧಮನ್ ನೆಲಕೆ ಬಿತ್ತಿದ ಪರಮ ಪಾಪಿಯನ್ !

ಸರ್ವದುರಿ ಪಲ್ಲಳನ್ ಬಿತ್ತಿದಾ ಪಾಪಿಯನ್ !
ಆ ಪಾಪಿ ಕಿಡಿಸಿದನ್ ಚೆಲ್ವಾದ ಬಾಟಿಕ್ಕಿಯನ್,
ಅಟಪಾಟಂಗಳನ್, ಪಲ ಸಿರಿಯ ಮಾಟಿಕ್ಕಿಯನ್ ;

೮೭೦

ಓ ನಲವೆ, ಪೆಣ್ಣೊಲವೆ,
ನೀಮ್ ಪಾಟಿ ಪೋದಿರ್ !
ಓ ಕೊಟಲೆ, ತಣ್ಣೆಟಲೆ,
ನೀಮ್ ದೂರಮಾದಿರ್ !

೩

ಎಗಟಿಗೆ ಪುಟ್ಟದಳೊ ಅಗ್ನಿಯೊಳ್ ನಾರಿ,
ಕೃಷ್ಣೆಯವಳ್, ಆ ಚಂಡಿ, ಕೌರವರ ಮಾರಿ !
ಭಾರತದ ಸುಖದ ಕುಡಿ ಸುಟ್ಟು ಕರಿಕಾಯ್ತೆ !
ಆ ಬೆಂಕೆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ತನಗೆ ಸುಖಮಾಯ್ತೆ !
ಜಾಟಿದೊಡೆ ಕೌರವನ್ ತೊಟ್ಟಿರೊಳ್ ನಕ್ಕಳ್—

೮೮೦

ಆ ಗಟಿಗೆ ದುಃಖಮನ್ ಪೊಕ್ಕಳ್—
ನಕ್ಕವಳನ್ ಎಟಿತರಿಸಿ, ಕಿಟ್ಟು ಸಿರಿಮುಡಿಯನ್,

ಉರಿವೆಣ್ಣ ಮುಡಿಯನ್,
ತೊಟ್ಟಿ, ಬಾ, ಎತ್ತಿಂದು ತೋಟಾದನ್ ತೊಡೆಯನ್;
[ಏಕಲವ್ಯನನ್ ತಟ್ಟುಬಿಕ್ಕೊಂಡು ಭೀಮನ್]
ಆ ತೊಡೆಯನ್ ಎಲೆ ಭೀಮ, ತೋಟಾದಾ ತೊಡೆಯನ್
ಮುಟ್ಟಿದೆ ನೀನ್, ನುಡಿದಂತೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ನೀನ್ ತೊಡೆಯನ್—
ಒದೆದೆ ಪೊನ್ ಮುಡಿಯನ್,
ಒದೆದೆ ಕೌರವನ ಸಿರಿಮುಡಿಯನ್.

ಮುಟ್ಟಿದೊಡೆದು, ಪುಡಿಯೊಳಗೆ ಪೊರಕ್ಕ ನರಕ್ಕೊಡೆಯನನ್,
ಪೊರೆದಾಳ್ ಕಡುನಲ್ಮೆಯೊಡೆಯನನ್
ಕಂಡು, ಕ್ರೋಧಂ ಪೊತ್ತಿ, ಕಿಡಿಯಾದನ್ ಈತನ್.

ಮರುಕ್ಕೊಂಡು ಕೊಲೆಗೆಯ್ದನ್ ಈತನ್.
ಪೇಸುತ್ತೆ ತನ್ನ ನೇ ಕೊಲೆಗೆಯ್ದನ್ ಈತನ್.
ಮಚ್ಚ ರಿಸಿ ಶವದಮೇಲ್ ತೀರಿಸಲ್ ಬಂದಯ್,
ಇದೊ ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧಮನ್ ತಂದಯ್.
ಕರ್ಮಮ್ ಈ ಪರಿ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಇಕ್ಕುತ್ತಿರುಕ್ಕಂ.
ಕ್ಷಮೆಯಿಂದೆ ಸಮೆಯದಿರೆ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳಿಸುತ್ತಿರುಕ್ಕಂ.

ಓ, ಭೀಮ, ಓ, ಏಕಲವ್ಯಾ,
ಸಾಲದೇ ರಕ್ತದೊಳ್ ಸ್ನಾನಂ?
ಸಾಲದೇ ಈ ರಕ್ತವಾಸಂ?

[ಭಾರ್ಗವಿ, ರುದ್ರಕಪ್ಪಿ, ದೂತನ್]
ನೋಡಿರೇ, ನೋಡಿರೇ, ನಿಮ್ಮ ಶೌರ್ಯದ ಫಲಂ!
ಗಂಡಾಗಿ ಪೆತ್ತದಲಿ ನಿಮ್ಮ ವೀರ್ಯದ ಫಲಂ!
ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ತಾಯ್ವಿರ್! ತಂದೆಯಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳು!
ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯೊರ್ವಳ್ ಆನಂದಿಸಲ್ ತಕ್ಕಳು!
ಕೇಳಿರೇ, ಕೇಳಿರೇ, ನಾನಾರ್ಗೆ ಪೇಟಿತ್ತಿನ್!
ಏಕಲವ್ಯನ್ ಬೀಟಿ, ನಾನೆಂತು ಬಾಟಿತ್ತಿನ್!
ಈ ದುಷ್ಟ ಭೀಮನನ್ ಕೆಡಪುವೆನ್, ಪೂಟಿತ್ತಿನ್!

[ಕೃಷ್ಣನ್]

ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಬಿಟ್ಟುಹೋದನೋ, ಬಂದೆ.
ಶಾಂತಿಯನ್ ಕಲಿಸು ಬಾ, ನಿಲಿಸು ಬಾ, ತಂದೆ.
ಭಾರತದೇ ಶಾಂತಿಯನ್ ನಿಲಿಸು ಬಾ, ಮುಂದೆ!

೯೧೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್ ಇದ್ದಿಲ್ಲಂದಿರ್? ಓ, ಇದಶ್ವತ್ಥಾಮನ್!
ಎಕಲವ್ಯಾ, ತಡಂ ಮಾಡಿದಯ್.

ಎಕಲವ್ಯನ್

ದೈವೇಚ್ಛೆ!

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್, ಭೀಮ? ನೀನ್ ಬಂದುದನ್ ಕಂಡು ಬಂದೆನ್.
ಬೀಡಿಗೆ ಕೇಳ್ವುದೇನಿದು ಕೂಗು!

ಭೀಮನ್

ನೋಡು, ಕೃಷ್ಣ,

ಈ ಬೀಡಕುನ್ನಿ ಎನ್ ಬಗುಳ್ಳಪನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ತೆಗೆ, ತೆಗೆ,

ಎಕಲವ್ಯನ್ ಶೂರನ್, ಗುರುಭಕ್ತನ್, ಧಾರ್ಮಿಕನ್.
ನಿನಗವನೋಕ್ ಎನ್ ಕಲಹಂ?

ಭೀಮನ್

ಈ ಶವಮನ್ ಈಯನ್,
ಎನ್ನಾಜ್ಞೆಯನ್ ಮೀಟಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಮ್ ಎಸಗುವನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಕೆಳೆಯನೆಂಬನ್ ನುಡಿದು ಕೆಳೆಯಲ್ಲದೊರ್ಮಾತನ್
ಕೆಳೆಯನಿರಲಕ್ಕುಮೋ?

ಭೀಮನ್

ಮರುಳಲ್ತು ನಾನ್; ನುಡಿಯ,

೯೨೦

ನಿನ್ನಿಂದೆ ಕೆಳೆಯನ್ ಆರ್ ?

ಕೃಷ್ಣನ್

ಆ ರುದ್ರನಾ ಪರಮ

ನಾಜ್ಞೆಯಿನ್ ಪೇಟ್ಟಿಪೆನ್. ಹೃದಯಮನ್ ಕಲ್ಮಾಡಿ
ತಡೆಯದಿರು ಸತ್ತಂಗಿ ನಡೆವ ಸಂಸಾರಮನ್.

ದ್ವೇಷಮ್ ಎನಿತಿದೊಡಂ, ತುಱಿಯದಿರು ಧರ್ಮಮನ್.

ದ್ವೇಷಿಸಿದನ್ ಎನ್ನನ್ ಇವನ್—ಎನಗೆ ಬದ್ಧದ್ವೇಷಿ—

ಆದೊಡಂ ಗೌರವಂದೋಱುವೆನ್, ಕಲಿಗಳೊಳ್

ಕಲಿ ಎಂದು ಸಾಱುವೆನ್. ಅಭಿಮನ್ಯು ಅವನ್ ಒರವನ್,

ಇವನ್ ಒರವನ್—ಬೆಂಕೆಗಳ್—ಸಿಡಿಲ ಮಱಿಗಳ್—ರುದ್ರ

ನಂಶಂಗಳ್. ಇಂತಪ್ಪ ವೀರನನ್ ಕೆಡೆನುಡಿದು

ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟಿವುದು ತರಮೆ ನಿನ್ನ ಪೆರ್ಮೆಯ ಕಲಿಗೆ?

೯೩೦

ಓ ಭೀಮ, ದೇವತೆಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ್—ಇವನಲ್ಲ—

ನೀನ್ ಎಱುತಿರ್ಪುದು. ಕಲಿ ಸಾಯೆ, ಪಗೆಗಳುಂ

ಪೊಗಟ್ಟಿದದು ಶೀಲಂ—ನೋಯಿಸುವುದಲ್ಲ.

ಭೀಮನ್

ಎಮ್ಮೆಲ್ಲರಾ ದೈವಂ ಆ ರುದ್ರನ್ ಅವನೆ ಕಯ್ಯಿಟ್ಟನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಬಿಟ್ಟನೋ, ತೊಟ್ಟನೋ, ನಾಮೆಂತು ಕಂಡಪೆವು

ಆ ರುದ್ರಹೃದಯಮನ್? ಪರಿಶುದ್ಧನನ್ ಮಾಡಿ

ಆತ್ಮಮನ್ ಸೆಳೆದನೆನ್ನೆನ್.

ಭೀಮನ್

ಪಗೆಯ ಕಡೆ ವಹಿಸಿ,

ನೀನೇ ಇದಿರ್ಚುವುದೆ ಎನ್ನನ್? ಓ ಕೃಷ್ಣ,

ದ್ರೌಪದಿಯ ದುಃಖಮನ್ ನೀನ್ ಬಲ್ಲೆ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ದುಃಖಮುಂ

ಕ್ರೋಧಮುಂ ಮಾಡುವುದು ಸಯ್ಯಲ್ತು: ಇದೊ, ಸಾಕ್ಷಿ.

೯೪೦

ಭೀಮನ್

ಅದು ಪೋಕೆ: ಕೊಂಡುಯ್ಯೆನ್ ಆ ತಿರೋರತ್ನಮನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಜಂಡಿಸದಿರಯ್, ಭೀಮ. ಪುತ್ರರತ್ನಂಗಳ್ಗೆ

ಈ ರತ್ನಮ್ ಒರ್ಪಡಿಯೆ?

ಭೀಮನ್

ಇಂತಪ್ಪ ನೀಚರನ್ ಆ

ದೆಂತು ಸೈರಿಸುವುದೋ! ತುಱುವುದುಂ ತಪ್ಪಲ್ತು.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಪೆಣ್ಣ ಕಣ್ಣೀರ್ ಕಂಡು ನೀನ್ ಇಂತು ಮೊರೆದಪಯ್.

ಈಗಳ್ಗೆ ಸೈರಿಸು—ಎನ್ನೊಡನೆ ಬಾ, ನಿಮಗೆ

ತೋಱುವೆನ್ ಶ್ರೇಯಮನ್.

ಭೀಮನ್

ನೀನ್ ಇಂದು ಭೀಮನನ್

ಪೇಡಿಯನ್ ಮಾಡುವಯ್. ಇಂತಾಗೆ, ಜಯಮ್ ಎಲ್ಲಿ ನಮಗೆ?

ಕೃಷ್ಣನ್

ಕೆಳೆಯಂಗೆ ಸೋಲ್ವದೆ ಜಯಂ; ಕ್ಷಮೆಯೆ ತಾನ್ ಜಯಂ;

ಕ್ರೋಧಮನ್ ತುಱಿದಿಟ್ಟು, ಬಲ್ವಿದಿದು ಧರ್ಮಮನ್,

೯೪೦

ಬಗೆಯೊಡನೆ ಪೋರಾಡುವುದೆ ಜಯಂ. ಬಾ, ಭೀಮ,

ಸರ್ವರುಂ ಪೊಗಟುತಿರೆ, ಸತ್ಕರಿಸುವಂ, ಬಾರ,

ಪೂಜ್ಯನ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್.

ಭೀಮನ್

ಸತ್ತನೊಳ್ ಇದೇನ್ ಭಕ್ತಿ?

ನಿನ್ನ ಬಗೆಯನೆ ಅಱಿಯೆನ್ ಇನ್ನಂ, ಕೃಷ್ಣ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಓ ಮಿತ್ರ, ನಾನುಮ್ ಇಂತಾಗೆನೇ ಒಂದು ದಿನಂ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಭೀಮನ್

ಒಳ್ಳೆತಿದು ನಿನ್ನ ಸಕಮ್, ಎನತಲ್ಲು.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಧರ್ಮ ಅಕ್ಕೆ!

ಆರದಾದೊಡಮೇನೊ?

ಭೀಮನ್

ನಿನ್ನೊಡನೆ ಪೋರಾಡೆನ್.

ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತಕ್ಕಿ. ನಾನ್ ಕ್ಲಮಿಸಲಾಟಿನ್ ಈ
ಘೋರನನ್. ಬಾಟಿಪೊಳ್ ಎಂತಂತೆಯೇ ಸಾವಿನೊಳಂ
ಎನಗೆ ಪಗೆ ಇವನೊಳ್.

[ಘೋಷನ್

೯೬೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಧರ್ಮದೇವತೆಯೇ ನೀನ್! ಅಟಿಯದರ್
ದೂಟುವರ್. ನಾಮಿಂದು ಸತ್ಯಮನ್ ಕಂಡೊಮ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಪಿಂದೆ ಪಗೆ, ಮುಂದೆ ಕೆಳೆ. ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕೂಡುವೆನೆ
ಸಂಸ್ಕಾರಕರ್ಮದೊಳ್? ವೀರಂಗಿ, ಧೀರಂಗಿ,
ರುದ್ರಾವತಾರಂಗಿ ಸೇವೆಯನ್ ಸಲಿಸುವಂ.

ನಿಕಲವ್ಯನ್

ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹಮ್ ಈ ನಿನ್ನ ಸೌಜನ್ಯಮ್,
ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಪ್ರೀತಿ. ಆ ಪಶುವಿನಂತಲ್ಲು,
ಆ ಮತ್ತನ್ ಆ ದೈತ್ಯನಂತಲ್ಲು ನಿನ್ನ ನಡೆ,
ನಿನ್ನ ನುಡಿ. ಕರುಣದಿನ್ ಬಿಟ್ಟಿ ಪಗೆಯನ್ ಕಾದೆ,
ನಿನ್ನ ವರಿನ್. ಆದೊಡಂ ಪ್ರೇತಕರ್ಮಂಗಳೊಳ್,
ಓ ವಾಸುದೇವಾ—ನಿನ್ನನ್ ಎಮ್ಮೊಳ್ ಕೂಡೆ
ಅಕ್ಕುವೆನ್. ಪ್ರಿಯಮೊ ಅದು ಅಪ್ರಿಯಮೊ ಕೆಳೆಯಂಗಿ
ಅಟಿಯೆನ್ ಆನ್. ಈ ಒಂದಟಿಪೊಳ್ ಕ್ಲಮಿಸು, ಬೇಡುವೆನ್.

೯೭೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷಂ—ಎನ್ನಿ ಸ್ವಮಲ್ಲಿಲಿ.

ನಿನ್ನ ತೀರ್ಪಿಂಗಿದೋ ತಲೆವಾಗಿ ವೋಗುವೆನ್.

ತಂದೆಯನ್ ಮೂಱಿಸುಗೆ, ಈ ಕಂದನ್. ಭಾರ್ಗವಿ, ತಾಳ್ಮೆ ತಾಯ್,

ಕಲಿಗಳನ್ ಬಳೆಯುವದೆ ನಿನ್ನ ಪಾಲ್ ಸಲಿವು.

[ಪೋಷಣ್

[ಭಾರ್ಗವಿ ತಲೆಯನ್ ಬಾಗಿ ಮಗುವನ್ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲ್]

ಎಕಲವ್ಯನ್

ಎಱಿಮಿನ್, ವೋಱಿತ್ತೀಱಿತಾಗಳೇ, ಎಱಿಂ.

ಎಡೆಯಾಯ್ ಕಲ್ಲಱಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ ಕೀಱಿಂ.

ಗಂಗೆಗೊರ್ದನ್ ಪರಿಗೆ—ಅಗ್ನಿಗಿನ್ನೊರ್ದನ್.

೯೮೦

ಆಯುಧಮನ್ ಎಲ್ಲಮನ್ ಬೀಡಿದೆ ತನ್ನಿಂ.

ಬಾ, ತಾಯೆ; ಬಾ, ಮಗುವೆ; ಕೆಳೆಯರಿರ, ಬನ್ನಿಂ.

ಮೆಯ್ಯಿಟ್ಟು, ಕುರುಳಿಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯನ್ ತೋರ್ಪಂ.

ಇನ್ನುಮ್ ಆಹಾ! ಇವನ್ ರಕ್ತಮನೆ ಸೋರ್ದನ್.

ವೀರರೋಳ್ ವೀರಂಗಿ, ರುದ್ರಾವತಾರಂಗಿ,

ರುದ್ರನೋಳ್ ವೋರ್ಡಂಗಿ, ರುದ್ರನೊಳೆ ಸೇರ್ಡಂಗಿ,

ಸೇವೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ,

ವೂಡಿಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ.

ಮೇಳಂ

ಎಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳೆಡೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ ಮುಟ್ಟಿ,

ಎಮ್ಮ ಬಿಟ್ಟದಮೇಲೆ ಕೋಯಿಲನ್ ಕಟ್ಟಿ,

೯೯೦

ಸೇವೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ,

ಜಾತ್ರೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ.

ಎಲ್ಲರುಂ

ಜಯ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ |

ಜಯ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ |

ಇಂದೇನೊ, ಮುಂದೇನೊ, ಮುನ್ನೆ ಆಳ್ ಕಾಣನ್.

ಬಂದುದನೆ ಕೊಂಡುಂಡು ತಾಳ್ವನೆ ಜಾಣನ್.

ರುದ್ರನ್ ಒಲ್ಲೊಡೆ ಉಱಿವು,

ಒಲ್ಲದೊಡೆ ಒಡನಱಿವು;

ತಟ್ಟಿ ನಡೆದೊಡೆ ರುದ್ರನ್ ಒಲ್ಲದೆಯೆ ಮಾಣನ್,

ಅಳವಱಿತು ನಡೆಯೆ ಶಿವನ್ ಒಲ್ಲದೆಯೆ ಮಾಣನ್.

೧೦೦೦

ಶಬ್ದಕೋಶ

[ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ]

ಅ

ಅಂಜುಕುಳಿ, ೨೯೯, ಹೆದರುವವನು, ಹೇಡಿ.
ಅಡಕಂ, ೪೭೪, ಹದುಗಿರುವುದು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ
ವರಿತು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು.
ಅಣಕಂ, ೨೨೯, ಕಾಟ.
ಅಣುಗ, ೪೨೭, ಮುದ್ದಿನ ಮಗ.
ಅಂದುತೊಟ್ಟು, ೫೨೫, ಅಂದು ಮೊದಲುಗೊಂಡು.
ಅನ್ನರ್, ೨೭೫, ಅಂಥವರು.
ಅರಿಯು, ೬೫, ೨೯೬, ಅಸಾಧ್ಯನಾದ, ಗೆಲ್ಲುವ
ದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾದ (ಅಂದು-ಎಂಬುದರಿಂದ).
ಅರಿಯದು, ೭೪೬, ಅರಿವಾದದ್ದು,
ದುಸ್ಸಹವಾದದ್ದು.
ಅಜಗುಲಿ, ೨, ಧರ್ಮಭಾತಕ, ದುಷ್ಟ.
ಅಜಾಯಮೆ, ೪೫೪, ಅಜ್ಞಾನ.
ಅಜಿ, ೫೨೨, ಅಡಗು.
ಅಳವು, ೧೦೦೦, ಪ್ರಮಾಣ, ಶಕ್ತಿ, ಮಿತಿ.
ಅಳಿಜು, ೨೨೫, ಕೆಸರು.
ಅಜಲ್, ೧೨೨, ದುಃಖ.
ಅಜ್ಜಿಜ್ಜಿ, ೪೬೧, ಪ್ರೀತಿ.
ಅಜಿ, ೨೨೯, ಕೆಟ್ಟ; ೨೯೭, ಸಾಯಿ.
ಅಜ್ಜಿ, ೨೪೧, ಮುಳುಗು.

ಆ

ಆಗು, ೧೯೯, ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು, ಗತಿ.
ಆರ್, ೫೨೨, ಕೂಗು, ಅಬ್ಬರಿಸು.
ಆರಯ್, ೫, ವಿಚಾರಮಾಡು.
ಆಳ್, ೧೧೦, ಮನುಷ್ಯ; ೪೯೫, ವೀರ.
ಆಳ್ತನಂ, ೭೮೨, ಪೌರುಷ.
ಆಲ್ದನ್, ೨೫, ಆಳದ ಒಡೆಯ.

ಇ

ಇಡು, ೧೨೪, ಎಸೆ.
ಇದಿರ್ಚು, ೯೨೮, ಎದುರಿಸು, ವಿರೋಧಿಸು.

ಈ

ಈಂಟು, ೨೭೨, ಕುಡಿ.
ಈಜ್, ೬೦೪, ಎಳೆದುಹಾಕು, ಸೆಳೆ.
ಉ
ಉರ್ಕು, ೪೫೫, ಉಕ್ಕು, ಕೆಡು, ಅಭಿಮಾನ,
ಅಹಂಕಾರ.
ಉಗ್ಗ ಕನ್ನಿಕೆಯರ್, ೬೫೧, ತಿಕ್ಕೆಕೊಡುವ
ಕ್ರೂರದೇವತೆಗಳು (Furies).
ಉಡುಗೊಜಿ, ೮೦೫, ಮೆಚ್ಚು, ಬಹುಮಾನ.
ಉಬ್ಬಿಸು, ೨೨೦, ಸಂಕಟ.

ಊ

ಊಡು, ೮೧, ಕುಡಿಸು; ೮೪೫, ಉಣಿಸು.
ಎ
ಎಡರ್, ೧೮೨, ಕಷ್ಟ, ಕೇಡು.
ಎಡೆಪೊಕ್ಕು, ೫೮೦, ನಡುವೆ ನುಗ್ಗಿ.
ಎರೆ, ೧೦೨, ಪಾರ್ಥಿವ; ೬೪೮, ಆಹಾರ.
ಎಜಕೆ, ೪೮೦, ರೆಕ್ಕೆ.
ಎಳಮೆ, ೨೬೧ } ಎಳೆಯ ಮಯಸ್ಸು.
ಎಳವೆ, ೬೦೦ }
ಎಸಕಂ, ೯೫೬, ಕೆಲಸ.
ಎಜ್ಜಿಟ್ಟು, ೪೫, ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು.

ಏ

ಏಜ್, ೭೨೦, ಗಾಯ.
ಏವೆನ್, ೬೨೫, ನಾನು ಯಾವಳು, ಏತಕ್ಕಾದೇನು.

ಒ

ಒಗೆ, ೪೦೮, ಹುಟ್ಟು.
ಒಣರ್, ೬೨೭, ತಿಳಿ, ಎಣಿಸು, ಭಾವಿಸು.
ಒರೆ, ೫೮೧, ಹೇಳು, ತಿಳಿಸು.
ಒರ್ಮೆಯ್, ೨೯೪, ಒಬ್ಬ, ಅಸಹಾಯ,
ಏಕಾಂಗವೀರ.
ಒಜಗು, ೨೮, ನದ್ರೆಮಾಡು.

ಒಜತ, ಲಲಲ, ಚಿಲುಮೆ, ಊಟ, ಬುಗ್ಗೆ.
ಒಸಗೆ, ೫೪೪, ಶುಭ ವರ್ತಮಾನ.
ಒಸೆ, ೧೧೭, ಒಲಿ, ಪ್ರಸನ್ನವಾಗು.
ಒಟ್ಟು, ೩೪, ಪ್ರವಾಹ.

ಕೆ

ಕಟ್ಟಿಲ್ವೆ, ೫೩೭, ಅತಿ ಪ್ರೀತಿ.
ಕಡನ್, ೭೯೯, ಸಾಲ, ಋಣ, ಕರ್ತವ್ಯ.
ಕಡೆಗಣಿಸು, ೮೩೯, ತಿರಸ್ಕರಿಸು.
ಕಣಿ, ೫೯೦, ಕಾಲಜ್ಞಾನ.
ಕಣ್ಣುಮಣಿ, ೪೫೭, ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ, ಸುಖದಾಯಕ.
ಕನ್ನಡಿ, ೬೦೯, ಕೋಪ.
ಕರೆ, ೩೫೩, ತೀರ.

ಕಜುಬು, ೧೩೪, ಅಸೂಯೆಪಡು,
೬೪೧, ಹುರುಡಿಗೆ ಪಾತ್ರ.

ಕಜ್ಜಿ, ೫೨೨, ಕಳಂಕ, ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು.

ಕಲಿ, ೧೬೧, ಶೂರ.

ಕಲ್ಕಿ, ೫೧೨, ಶಿಕ್ಷಣ.

ಕಲ್ಲುಜಿ, ೯೭೯, ಗೋರಿ, ಸಮಾಧಿ.

ಕಲ್ಲೆಮ್ಮ, ೫೩೫, ಕಲಿಯುವು.

ಕಲ್ಲಂ, ೫೨೭, ಕಲಿಯೋಣ.

ಕಳ್, ೧೬೩, ಹೆಂಡ.

ಕಳ, ೨೧೬, ಕಣ, ಯುದ್ಧರಂಗ.

ಕಟಲ್ವು, ೬೩೪, ಕಳಚು, ತಪ್ಪಿಸಿಕೊ.

ಕಟಲಿಸು, ೭೨, ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡು.

ಕಟು, ೬೭೩, ಸಾಯಿ.

ಕಾನ್, ೪೮೯, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನ ಕಾಡು.

ಕಿಟ್ಟಲಿ, ೫೨೫, ನೆಲದ ಕೆಳಗು, ಅಧೋಲೋಕ
(Hades.)

ಕೀಟನ್, ೩೯೯, ನೀಚ.

ಕೀಟಗ್, ೮೩೧, ಕೆಳಗಿನವರು, ಸಾಮಾನ್ಯರು.

ಕುಡಿ, ೮೩೧, ಒಕ್ಕಲು, ಕುಳ, ವಂಶ.

ಕುತ್ತುಂ, ೨೩೭, ರೋಗ.

ಕುಡಿಕುಡುಗೋ, ೪೯೮, ಬೇಯಿ, ಸಂಕಟಪಡು.

ಕುರುಳುಡು, ೯೮೩, ಮುಡಿ ಕೊಡು.

ಕುಜುಪು, ೫೮೩, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಉದ್ದೇಶ, ಗುರಿ.

ಕುಳಿರ್, ೫೩೦, ಚಳಿ.

ಕೂರ್, ೪೭೨, ಕ್ರೂರ.

ಕೂರ್ಪು, ೬೪೩, ಹರಿತ.

ಕೂರಿತ್ತು, ೨೨೮, ಹರಿತವಾದದ್ದು.

ಕೆಡೆ, ೨೬೪, ಬೀಳು.

ಕೆಡೆನುಡಿ, ೯೨೯, ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು.

ಕೆಸಜು, ೧೩೪, ಕಳಂಕ.

ಕೆಳರ್, ೩೫, ಕೆರಳು, ಕೋಪಗೊಳ್ಳು.

ಕೆಳರಿಸು, ೬೧೬, ಕೆರಳಿಸು, ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸು.

ಕೆಟವಿ, ೬೯೮, ಮುದುಕ.

ಕೊಡಗೆ, ೬೪೨, ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತು.

ಕೊತ್ತು, ೨೫೬, ಕೊಚ್ಚು.

ಕೊಜ್ಜಿ, ೫೦, ಕತ್ತರಿಸು.

ಕೊಜ್ ಪಲ್, ೫೩೦, ಕೊರೆತವೇ ಹಲ್ಲಾದ.

ಕೊಳ್, ೨೬೩, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿ, ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರು.

ಕೋಡು, ೫೪೯, ಶಿಖರ.

ಕೋಯಿಲ್, ೫೫೦, ಗುಡಿ, ದೇವಾಲಯ.

ಕೋಲ್, ೧೩೫, ಬಾಣ; ೭೪೧, ದಂಡ,

ಅಧಿಕಾರ.

ಗೆ

ಗಾಂಪು, ೭೧೦, ಬೆಪ್ಪು.

ಗಿಡಿ, ೬೫೬, ೮೬೭, ತುರುಕು.

ಗೆತ್ತು, ೫೧, ಭ್ರಮಿಸಿ.

ಗೆಲ್ಲಂ, ೧೪೬, ಜಯ.

ಗೆಲ್ಲವೆಣ್, ೬೦೩ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಚೆ

ಚಮ್ಮಟಿಗೆ, ೯೫, ಚಾವಟಿ.

ಜ

ಜೋಲ್, ೧೮೧, ಬಗ್ಗು, ಶಕ್ತಿಗುಂದು.

ತೆ

ತಗು, ೫೩೭, ೮೫೮, ಯೋಗ್ಯವಾಗು.

ತಣಿ, ೮೪, ತೃಪ್ತಿಯೊಂದು.

ತರುನಲಿ, ೫೨೦, ತಬ್ಬಲಿ.

ತಜುಸಲ್, ೧೫೭, ನಿಶ್ಚಯಿಸು, ಮನಸ್ಸುಮಾಡು.

ತಜುಸಲವು, ೪೭೩, ನಿರ್ಣಯ, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ.

ತಜುಬು, ೧೫೮, ದಬ್ಬು.

ತಲೆಮೆಜಿ, ೫೧೧, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೇಲಾಗಿ ಮರೆ
ಯುವುದು.

ತವರದವಿ, ೪೭೯, ಹುಟ್ಟಿದ ಅದವಿ.

ತಬ್ಬು, ೯೯೯, ತಗ್ಗು.

ತಬ್ಬು, ೫೧, ತಬ್ಬು.

ತುಜು, ೪೫, ದನ, ಪಶು.

ತುಜುಕಾಜನ್, ೬೮೮, ದನ ಕಾಯುವವನು.

ತೆಂಕವಜು, ೭೯೧, ತೆಂಕಲ ದಾರಿ, ದಕ್ಷಿಣಾಪಥ.

ತೆಗೆ, ೩೦೪, ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು.

ತೆರೆ ಮಸಗು, ೪೯, ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಸಮುದ್ರದಂತೆ

ಉಕ್ಕು, ಹೆಚ್ಚಾಗು.

ತೋಟಿಯ, ೬೮೮, ಬೆಸು.

ತೋಟು, ೪೨೩, ತೋಪು, ದಾಸಿ.

ದ

ದಜು, ೨೧೯, ಸೈನ್ಯ.

ದಾಜು, ೩೮, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವುದು.

ನ

ನಡಪು, ೪೧೪, ಸಲಹು.

ನಯಗಾಜನ್, ೮೧೪, ನಯದ ನಡತೆಯನ್ನರಿತ

ವನು, ಮರಾದೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವನು.

ನಲ್ಲಿರ್, ೬೩೭, ಒಳ್ಳೆಯವರಾ.

ನವಿರ್, ೨೬೫, ಕೊಡಲು.

ನಾಡಾಡಿ, ೮೧೭, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಅಲ್ಪ.

ನಾಜ್, ೧೨೭, ನಾಚಿಕೆ, ಅವಮಾನ.

ನಿಜು, ೧೬೪, ಕ್ರಮ, ನ್ಯಾಯ.

ನೆಗಜು, ೧೧೬, ನಡೆದುಕೊ, ಕೆಲಸ ಮಾಡು ;

೩೭೪, ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬಾಳು.

ನೆರಂ, ೬೦೩, ಸಹಾಯ.

ನೇರ್ಪು, ೫೩೯, ಸರಿ.

ನೇಸಜ್, ೩೩, ಸೂರ್ಯ.

ನೋನ್, ೨, ಪ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸು.

ನೋಂಪಿ, ೨, ಪ್ರತ, ದೀಕ್ಷೆ, ನೋಹಿ.

ಪೆ

ಪಗಲ್, ೧೧೫, ದಿನ.

ಪಟ್ಟಿ, ೧೨, ಮಲಗಿದ್ದ.

ಪಟ್ಟಿ, ೯೮೯, ಹಟ್ಟಿ, ಮನೆ, ಹಳ್ಳಿ.

ಪಡಿ, ೯೪೩, ಸಮಾನ, ಬದಲು.

ಪಡೆ, ೧೨, ಸೈನ್ಯ.

ಪರ್ದು, ೮೨೪, ಹದ್ದು.

ಪಜು, ೨೩೫, ಹರಿ, ನಾಶವಾಗು.

ಪಜು, ೧೧೯, ನಿಂದೆ, ಅವಮಾದ.

ಪಾಂಗು, ೬೦೦, ರೀತಿ, ಸ್ವಭಾವ.

ಪಾರ್, ೩೩೭, ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ; ೫೬೧, ನೋಡು.

ಪಾರ್ವರ್, ೮೪೯, ಬಾಹ್ಯಜರು, ಹಾರುವರು.

ಪಿರ್ಗು, ೭೫೫, ಹಿಗ್ಗು.

ಫರ್ಜು, ೫೮, ಹುಚ್ಚು.

ಫುರುಳ್, ೪೧೯, ತಿರುಳುಳ್ಳವನು, ಜ್ಞಾನಿ.

ಫುಜಲ್, ೬೯೬, ಮರದ ತೋಪು.

ವೆಂಪು, ೭೨೪, ಮಹಿಮೆ.

ವೆರ್ದು, ೨೦, ದೊಡ್ಡವನು, ಸ್ವಾಮಿ, ದೇವರು.

ವೆರುಡು, ೮೩೧, ದೊಡ್ಡ ವಂಶ.

ವೆಜಿ, ೪೯೧, ಚಂದ್ರ.

ವೊಂಕಂ, ೪೯೯, ಉಬ್ಬು, ಉತ್ಸಾಹ.

ವೊಗಸು, ೭೨೯, ಹಗಲು, ಹೊತ್ತಾರೆ.

ವೊಡೆ, ೪೦೪, ಹೊಟ್ಟೆ, ಒಳಗು.

ವೊನಲ್, ೩೫೩, ಹೊಳೆ.

ವೊಂದು, ೭೮೪, ಸಾಯಿ, ನಾಶವಾಗು.

ವೊಯ್ಯತ್ತ, ೨೫೨, ಎಟು ತಿಂದ.

ವೊಲ್ಲ, ೧೫೪, ಕೆಟ್ಟ.

ವೊಲೆ, ೩೦೨, ಹೊಲೆ, ಕೆಡುಕು.

ವೊಸೆ, ೪೭, ಉಜ್ಜು.

ವೊಜ್ಜು, ೬೬೭, ಸೂರ್ಯ.

ವೊಜ್ವೆಂಡಿರ್, ೬೯೦, ನದಿಗಳ ಅಧಿದೇವತೆಗಳು.

ವೋಕೆ, ೯೪೧, ಹೋಗಲಿ.

ಬ

ಬಜಬೆ, ೨೬೪, ರಾಶಿ.

ಬಲ್ವಿಣ, ೫೩, ದೊಡ್ಡ ಹೆಣ.

ಬಸವಜು, ೨೭೭, ಜ್ಞಾನತತ್ವ, ಪರವಶನಾಗು.

ಬಳವಿ, ೧೮೫, ಎಳಗೆ, ಅಭ್ಯುದಯ.

ಬಳೆಯಿಸು, ೯೭೭, ಬೆಳೆಯಿಸು.

ಬಜಾಯಟ್ಟು, ೨೫೧, ಆಳನ್ನು ಓಡಿಸು.

ಬಜಾವಿಡು, ೫೩೧, ದಾರಿ ಬಿಡು.

ಬಾನವರ್, ೩೩೮, ದೇವತೆಗಳು.

(ಬಾನ್=ಅಕಾಶ).

ಬಾರ್, ೪೬, ಕತ್ತಿ.

ಬಿರ್ಪು, ೪೬, ತುಂಡುಮಾಡು.

ಬಿಡುತೆ, ೬೧೭, ಬಿಡುಗಡೆ.

ಬಿರ್ದಿನನ್, ೫೬, ಅತಿಥಿ.

ಬಿರ್ದು, ೬೬೬, ೮೨೬, ಔತಣ.

ಬಿರ್ದುಬರ್=ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬರು.

ಬಿಜುಗಾಣ್ಣೆ, ೭೯೦, ಕ್ರೂರವಾದ ದೃಶ್ಯ.

ಬಿಲ್ವಸನ್, ೮೩೪, ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ, ಚಾತುರ್ಯ.

ಬೀಡು, ೩, ಗೂಡಾರ, ಪಾಳೆಯ.

ಬೀಣೆ, ೮೩೪, ವೀಣೆ.

ಬೆದಕು, ೧೬, ಹುಡುಕು, ವಿಚಾರಮಾಡು.

ಬೆಸನ್, ೪೪೫, (ಹೇಳಿದ) ಕೆಲಸ.

ಬೆಲ್ವನ, ೭೧೦, ಬೆಪ್ಪು.

ಬೆಳುವ, ೧೩೧, ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪಾರಿವಾಳ,

ಸೋರೆಹಕ್ಕಿ.

ಮು

ಮಗುಳ್, ೨೬೨, ಹಿಂದಿರುಗು.

ಮಗುಬ್, ೬೩೯, ಸಂತೋಷಿಸು.

ಮರುಳ್, ೪೨, ೨೧೩, ೪೯೬, ವಿಶಾಚಿ, ಭೂತ;

೨೭೭, ಹುಚ್ಚಾಗು; ೪೧೯, ಹುಚ್ಚ.

ಮಬುರ್, ೬೬೬, ಕತ್ತಲೆ.

ಮಾಟ್, ೯೯೯, ಬಿಡು.

ಮಿನುಕು, ೪೭೦, ಗೊಣಗು, ಮೆತ್ತಗೆ ಜಮಿಸು.

ಮುಕ್ಕನ್, ೪೦೧, ಮೂರ್ಖ, ಅಯೋಗ್ಯ.

ಮುಡಿ, ೫೨, ೩೯೫, ಕಿರೀಟ.

ಮುಂದುಗಾಣ್ಣೆ, ೪೪೪, ಭವಿಷ್ಯದ್ವಾನ್, ದೂರದೃಷ್ಟಿ.

ಮುನ್ನೀರ್, ೧೬೭, ಸಮುದ್ರ.

ಮುಯ್, ೨೬೦, ಹಗೆ ತೀರಿಸುವುದು,

ಪ್ರತೀಕಾರ, ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ.

ಮುಸುಜ್, ೫೭೭, ಮುತ್ತಿಕೊ.

ಮೂಗುಸಿರ್ದಳ್, ೧೫೮, ಮೂಗ ಜಂತುಗಳು.

ಮೆಯ್ಯಡು, ೯೮೩, ನಮಸ್ಕರಿಸು.

ಮೊನೆ, ೩೩೩, ಯುದ್ಧ, ವ್ಯೂಹಮುಖ.

ಮೊರೆ, ೯೪೫, ಕೂಗು, ಹಾರಾಡು.

ಮೊಜ್, ೪೩೨, ನೆಟ್ಟು, ದಿಕ್ಕು.

ಮೊಜಂಗು, ೩೫೨, ಧ್ವನಿ, ಗುಡುಗು.

ಮೊಜ್ಜು, ೫೩೦, ಬಗ್ಗು, ವಶವಾಗು.

ಸ್

ಸಮುಜ್, ೪೮೦, ಸಂತಯಿಸು, ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡು.

ಸಮೆ, ೮೦೭, ಮಾಡು.

ಸಯ್ತು, ೨೨೫, ನಿಂತು, ಅಳಿದು ಹೋಗಿ.

ಸಯ್ತು, ೭೯, ಒಳ್ಳೆಯದು, ಪುಣ್ಯ.

ಸಾಲ್ವನ್, ೧೮೨, ಸಾಕಾದವನು, ಎದುರಿಸಬಲ್ಲ ಶೂರ.

ಸಿಡಿ, ೭೯೫, ಕೋಪಿಸಿಕೊ.

ಸುರಿಗೆ, ೮೦೪, ಸಣ್ಣ ಕತ್ತಿ, ಕಠಾರಿ.

ಸೂಲ್ ಮುಲುಕು, ೪೨೬, ಹೆರಿಗೆಯ ಬೇನೆ.

ಸೇವಿಸು, ೮೦, ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸು.

ಸೋರೆ, ೫೦೫, ಬೆಳುವನ ಹಕ್ಕಿ.

ಸೋವು, ೬೮೦, ಬೇಟೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುವುದು.

5/1

L. B.

